

שבחי הצדיקים

**LOUANGES DES SAGES
DE TUNIS**

LA BIENFAISANCE

Association Israélite Tunisienne de France

**TEMPLE REBBI
HAÏ TAIËB LO MET**

49 rue Pali Kao, 75020 Paris

Tel 46363010

Introduction

Ce petit ouvrage que nous avons le plaisir de rééditer rapporte des récits prodigieux de la vie de trois grands Sages de Tunis, Rabbi Ma'soud El Fassi, Rabbi Yéchoua Bessis et Rabbi 'Haï Taieb, de mémoire bénie. Voici une très brève description de leurs personnalités.

Rabbi Ma'soud (Raphael) El Fassi: (.....- 1 Teveth 1775

Il compte parmi les plus éminents Sages de Tunis, Tsadik, 'Hassid, un homme prodigieux, vénéré par tous. Vers la fin de sa vie, il devint Av Beth Din (Président du Tribunal Rabbinique) de Tunis. Son fils, Rabbi Chélomo, fut lui aussi Av Beth Din.

Ses petits fils publièrent son chef d'oeuvre, Mich'ha Dérébouta, un des plus importants livres de Hala'kha, responsa sur tout le Choul'hane Aroukh, précieux ouvrage utilisé dans le monde de la Torah et en particulier par les Rabbin d'origine tunisienne jusqu'à nos jours.

Ce fut un grand Kabbaliste, un grand saint qui faisait beaucoup de prodiges.

Rabbi Yéchoua Bessis: (1773 - 1860)

Sage éminent, Gaon complet dans tous les domaines de la Torah, 'Hassid, saint. A sa naissance, Rabbi Ma'soud El Fassi sut par inspiration divine qu'il possédait l'âme de Ari Hakadoch.

Il apprit chez les grands de Tunis, puis lui même devint une éminence en Torah qu'il propagea auprès d'importants disciples. Il devint Av Beth Din de Tunis jusqu'à la fin de ses jours. Tous ses contemporains, Sépharades et Ashskénazes le reconnurent comme un des plus grands maîtres. Son enseignement, ses décisions en Halakha étaient empreints d'inspiration divine.

Eminent Kabbaliste, grand saint, il faisait des prodiges extraordinaires pour annuler les desseins des ennemis du peuple et révéler la gloire divine. Les Sages l'élogiaient comme le prodige de sa génération et sa spendeur.

Rabbi (Yits'hak) Haï Taieb: (1774 - 19 Kislev 1836)

Eminent Gaon, doté d'une mémoire prodigieuse, il était versé dans tous les domaines de la Torah: Ecritures saintes, Michna, Guémara, Possekim, Midrachim, Kabbala. Les Sages faisaient son éloge en tant que source de savoir, fontaine de jugement, le "lion" de ses contemporains, la splendeur de la Torah. Par la finesse de son entendement et son extrême subtilité, il désarmait ses interlocuteurs.

Dès son jeune âge, il rédigea d'importants écrits, mais ils furent malheureusement détruits par le feu. Il en fut extrêmement peiné toute sa vie. 60 ans après, ses disciples reconstituèrent une partie de ces écrits et publièrent en 1896 l'ouvrage: 'Heleb 'Hitim.

C'était un homme de D., pareil à un ange qui supère le prophète, d'une sainteté extrême, et il réalisa un grand nombre de miracles extraordinaires, tel le Tsadik qui décrète puis D. réalise sa volonté. Par ses lèvres, les Rechaïm mouraient d'une mort soudaine et le peuple était délivré.

Tel 'Hanina Ben Dossa, le monde jouissait de subsistance grâce à son mérite, mais lui, dans son extrême simplicité, se contentait de très peu.

Puisse l'exemple de ces grands Tsadikim nous inspirer et puissent leurs mérites nous protéger.

שנתי הצדיקים

והו' יגמע מעשות עזאו	ספר יקר המציאות
יאסר ומנהם ישוף	מלא מעשיות
לקארי לענאיב אדרי	יקרים חסדי ה' עוזו
עמל הקב"ה מעא ישראל	ונפלאותיו אשר הראה
עלא יד לגאונים חכמי	לעמו בית ישראל על ידי
ורבני תונס זיעא וישוף	ידידיו ובחיריו הדפנים
לקווא אלהילארהווא	המורים גאוני והודר
אדי מכנן אללה ביה	תונס זיעא
למן יחפץ וצא'אתהו	
דאים :	

המול היז

LOUANGES DES SAGES

Précieux recueil de récits de prodiges que le Tout Puissant D. d'Israël a accomplis pour son peuple par l'entremise de ses élus chéris, les Rabbins, Maîtres et éminents Sages de la ville de Tunis, puissent leurs mérites nous protéger.

Réédité par:

"La Bienfaisance"

Association des Juifs Originaires de Tunisie

Temple Rabbi Haï Taïeb "Lo Met"

שבחי הצדיקים

ינמע מעשיות עזאו ידי צארו לחכמי
ורבני תונס זיע א

שבחי הצדיקים

מאסף מעשיות יקרים אשר היו לחכמי
ורבני תונס זיע א

(א) מעשה ר' מסעוד פאסי ז"ל

מעשה עניב ומוכוף ידי צאר פי אייאם מורנו
הרב הגדול ר' מסעוד אלפאסי
זנוק'ל, ארב אמדכור סאבק כאנת סכנתהו פי
בלאד פאס, ובעד שתהאת נפסהו אלעוזה
לינקקל סכנתהו מן בלאדהו אלמד' ויטלע
לירושלים תוכב'א מע בעץ עדת נאס מן צחאבהו
ומן גמלתהם כאן ארב הגדול ר' אהרן פרץ
זצ"ל והרב הגדול ר' שמעון לבאי זצ"ל והו
למואלף פיוט בר יוחאי' ומשאו בעצרתו עלה
גריק אבר, הומאן פי חריקהם ודכלת עליהם
בזמנ

(א) מעשה רבי מסעוד פאסי ז"ל

מעשה נורא שהיה בימי הרה"ג המפורסם
כמוהר"ר ר' מסעוד פאסי זצוק"ל
ה' הנ"ל מיושבי עיר פאס' היה בראשונה ותתאו
נפשו לנסוע מארצו ולעלות ל' אה"ק ירושת'ו
עם אחות מרעהו ובכללם היה הרה"ג כמוהר"ר
ר' אהרן פרץ זצ"ל והרה"ג כמוהר"ר ר' שמעון
לבאי זצ"ל וילכו יחד לעלות ירושלימה. על
דרך המדבר, והי בלכתם במדבר בישמון דרך
קדש עליהם יום שבת קדש, ותאות כל האורחה
ללכת על הבהמות עוד מפני הסכנה כי לא יכלו
לנוח וללון במדבר שמש וגורא מפחד האריות
וימך

LOUANGES DES SAGES

Recueil d'histoires des Rabbins, éminents Sages de Tunis,
que leurs mérites nous protègent, Amen.

PREMIERE HISTOIRE:

Histoire de Rabbi Mas'oud El Fassi, de mémoire bénie.

L'extraordinaire histoire que voici se passa du temps du célèbre et éminent Maître, Rabbi Mas'oud El Fassi qui habitait la ville de Fez. Il voulut quitter la Maroc afin de se rendre en Terre Sainte, accompagné de quelques amis. Parmi eux se trouvaient Rabbi Aharon Perez et Rabbi Chimon Levi. Ils partirent donc pour Jerusalem.

Alors qu'ils se déplaçaient dans l'aride désert, le saint Chabat arriva. Toute la caravane désirait poursuivre sa route, en raison du danger qui la menaçait: en effet, elle ne pouvait pas faire halte dans ce désert effrayant et désolé pour s'y reposer de peur des lions et autres bêtes féroces qui rodait autour. D'ailleurs, ils entendaient au loin leurs rugissements et leur coeur défaillait et se fondait en eau.

Seul notre Maître Rabbi Mas'oud El Fassi ne redoutait aucunement ces effrayants rugissements et refusa d'écouter l'avis général. Il s'installa dans le désert pour

שבת הצדיקים

ויתר החיות הטורפות אשר על פני המדבר אשר קול שאגתם שמעה אזנם ממרחק וימס לבכם ויהי למים אך מוהר"ם ארפאסי מאן לשמוע לעצתם לא בא כל מורך בלכבו ולא חת מרעם השאגות המבהילות ההם וישב במדבר הגדול והנורא ההוא ויקנה שם שביתתו מבעוד יום ויעג עונה במטהו וישב בקרבה הוא ומשרתו ויפצרו בו מאד כל רעיו כל האורחה מקצה ללכת עמהם ואל יסכן את נפשו חלילה ור"א הטח את אזנו להם, ויפנו וילכו כל העדה מעליו בנפש מרה ודואבת וילכו הלוך ובכה כי עזבוהו לברו בארץ ציה לחיות מדבר :

אז קם הרב מוהרמ"א הנ"ל ויתפלל ערבית של שבת בכוונה עצומה כמהפלל בבית התפלה אשר היא בארץ נושבת ואחר קדש את היום על היין בשמחה נפלאה ויתמה מאד משרתו על חזק לב הרב ובטחונו האמיץ, ואחר הקידוש שמע המשרת קול שאגת אריה נוראה עד מאד ויהי קול השאגה הולך וחזק כי האריה היה הלוך ורצוא ושאוג עד מקום תחנותם עד כי קרב האריה וירא אותו המשרת למרחוק ויחרד חרדה גדולה עד מאד ותאחזנה שתי ידיו בשכם הרב הנ"ל וימת לבו בקרבו ויהי למים :

בראית

שבת הצדיקים

לשבת וגם קדרת אקאפלה באש תרייח ותבא פי אצווא וישבתו פיהא גמיע יום אשבת לאון כאן מוגור פי דאך אצווה ציורא מוכופין כתיב וסאיר וחוש מוצרין ארדי כאנו יסממעו צורח תזפירהם וגהירהם אלמוכוף ארדי יכסר וירכב קרוב כל גבבארין, וואפקת גמיע אקאפלה ארדי לם ירייחו אכדא ללא יקע ייהם מוצררר מן דאך אלא יכוני. ימשינו לתריקהם ראכבין פוק גוואירהם.

לאכן מורנו ר' מסעוד אפאסי ז"ל לם ואפק עקלהו לעקלהם וקא נרמי תכאלי עלא ארב סוכחאנהו ונרייח באש נשכבת פי האד אלצווה ואללה יפעל מעאנא עגאיהרו אלקויין ויכללצנא מן כר צרר אמן תם וקף ארוב אלמדכור ודוור דורא כבירא בעצאתהו ודכל פי וסט אדורה באש ישכבת פיהא הווא ולאמשרת מתאעהו, ורגבו פיה כתיב גמיע אקאפלה באש ימשי מעאהם ולא יכון וחדהו פי וסט צווא כליה ללא ינצר ולא חב יסמע כלאמהם בחתא וגה.

תם דוורת אקאפלה ואפתרקת מן ערייה בקלב מחייר כתיב ומשאת לתריקהא וצארת גמיע אקאפלה תכבי עלא חא ארב ארדי פער

וקדשו

passer le Chabat. Avant l'entrée du Chabat, il traça de son baton un cercle, à l'intérieur duquel lui et son serviteur fixèrent leur demeure sabatique. Ses amis ainsi que la caravane toute entière tentèrent de le convaincre de poursuivre sa route avec eux et ne point mettre sa vie en danger, mais il ne fit pas cas de leurs propos. Ils durent donc reprendre leur route sans lui, mais ils le quittèrent l'âme en peine, pleurant de l'avoir abandonné tout seul face aux bêtes du désert sur cette terre aride.

Notre Maître Rabbi Mas'oud El Fassi accueillit le Chabat dans la joie. Il récita la prière d'Arbit avec une concentration aussi grande que s'il s'était trouvé dans une synagogue, en pays habité. Puis il fit le Kidouch sur le vin, exultant d'une manière extraordinaire. Son serviteur était stupéfait par son courage et son assurance téméraire. Soudain, le rugissement effrayant d'un lion perça l'air et alla en s'amplifiant au fur et à mesure que la bête féroce fonçait vers leur lieu de campement, tant et si bien que le serviteur l'aperçut au loin. Terrifié, il s'agrippa de ses deux mains à l'épaule de son maître et sentit que son coeur allait cesser de battre et fondre.

Voyant l'extrême détresse de son serviteur et son épouvante, il le rassura et tenta de lui redonner courage en lui disant: "Pourquoi as-tu si peur? Regarde bien et tu t'apercevras que ce lion est tout à fait paisible. Aucun accident, aucun mal,

שבחי הצדיקים

בראות הרב הנ"ל צרת משרתו כי רבה ובהלתו הגדולה חיזק את לבו ויאמר לו מה לך נדהם הלא רק בעיניך תביט ושרומת האריה תראה לא תאונה אינו כל רעה ונגע לא יקרב במקומנו זה על שחל ופתן נדרוך ונרכב על במות האריה אשר אתה רואה כי רק בנו חשק ה' וישלחהו לנו לעזר ולהועיל. לשמרנו בדרך הזה אשר אנחנו הולכים עליה ער בואנו לארץ נושבת, קום לך עתה להביא לי את כלי הנטילה לנטול את ידינו ולסעוד סעודתא דמלכא והסר כל מורך מלבבך:

בלב רוער קם אז המשרת להביא את כלי הנטילה וירא את האריה רובץ על שפת העוגה אשר עג הרב ויסתר פניו כי ירא מהביט א תמונתו המפחדת לב כל גבור וישב תחתיו כי לא יוכל עוד לקום מפניו ויגער בו הרב ויאמר לו הלא אמרתי אליך בטח כי לא יבוא עדינו כאשר הנך רואה בעיניך רובץ על שפת העוגה הנהו:

בכל זאת עוד לא סר מורך לבו ויביא את כלי הנטילה ויצוק על ידי הרב בידים רועשות ונועות כנוע יצי יער, וכאשר כלו לאכול ברוך הרב ברכת המזון בקול נעים וערב כיושב ער

גלתי

שבחי הצדיקים

ד

וחדהו פי צווא מעא וחוש וציודה מוכופין ובעד וקף ארב וצללא ערבית מתאע לשבת בכוונה קוייה מתל אדי קאער יצללי פי אצלא פי וסט יעמאר, וקדרש עלא אשראב בפרחה כרתירה ותעאגב למשרת כתיר עלא קוות קלב אלרב ותכאהו לעצים.

בעד אקידוש סמע אמשרת גהרת ציד קוייא מאשיא ותקוה ישוף פי ציד, מוכוף גארי קבלתהם ויגהר חתא אדי קרב לענדהם ורתלאו גמיע מפאצל אמשרת ולא פצרת פיה ארוח וצאר מאסך פי כתאף ארב וטאיה עליה מתל למיית, ארב חין שאף למשרת אדי מאשי ימות בכרת לפנעה, קווה להו קלבהו כתיר וקאל להו מא לך מדהוש מן דאך? דלחין תשוף בעיניך אדי גיר יוצל אציר לחדארת אלדורה ויברך עאפי מתל אנעוה, והו מבעות לנא מן פצל אלה ביה עלינא באש יחפצנא מרת גמיע אנהאר אדי אוחנא משבבתין הוני ובעד אשבת נרכבו עלא האד אציד ונחטו עליה גמיע מא לנא ויגרי בינא מתל לכיל יעצים ונסבכו ללקאפלה בעון אלה ביה, דלחין קום פיסע ומד רי גסר אידייה באש נפטרו סעודת שבת לעויה וטייר מן קלבך כל כוף.

למשרת

aucune blessure ne nous atteindront en ce lieu. Nous foulerons le chacal et la vipère et nous enfourcherons le lion que tu vois selon la volonté de D. qui nous l'a envoyé pour nous venir en aide et nous protéger sur notre chemin jusqu'à ce que nous arrivions en une région habitée. A présent, ôte toute crainte de ton esprit, lève-toi et apporte moi le récipient pour l'ablution des mains afin que nous puissions manger le repas de la reine Chabat.

Le coeur battant, le serviteur se leva afin d'apporter à son maître le récipient de Nétilat Yadayim, mais à la vue du lion couché au bord du cercle que le Rabbin avait tracé, il se cacha le visage, terrifié par un spectacle si effrayant même pour un héros. Il se rassit à sa place, ne tenant plus sur ses jambes. Son maître le réprimanda alors par ces paroles: "Ne t'ai-je pas dit qu'il ne s'approchera certainement pas de nous? Tu vois bien qu'il est couché au bord du cercle". Le serviteur ne pouvait toutefois se défaire de sa crainte; lorsqu'il apporta le récipient pour Nétilat Yadayim et versa l'eau sur les mains du Rabbin, ses mains à lui tremblaient et s'agitaient comme les feuilles des arbres de la forêt.

A la fin du repas, le Rabbin récita allègrement les actions de grâce d'une voix agréable tout comme s'il était attablé chez lui. Il s'allongea alors et s'endormit paisiblement. Mais le serviteur ne put fermer l'oeil de la nuit. Il resta assis sans

שבחי הצדיקים

שלחנו בביתו ויקם וישכב ותערב עליו שנתו, אך המשרת לא נתן שנה לעיניו כל הלילה ההיא וישב על מושכו מראשות הרב :

הבקר אור ויקץ הריב משנתו ויצוק המשרת מים על ידי הרב ויתפלל תפלת השחר כמשפטה ויקדש ויסעוד וישן עוד עד לעלות המנחה בלב שוקט ובוטח וכן עשה בתפלת המנחה ובסעודה השלישית, ואחר ערבית הנדיל הרב כמשפט ויסעוד סעודה רביעית וישן וינח, וכמו השחר עלה צוה למשרתו לרתום על הארז ולנסוע לדרכו, וירא מאד המשרת לגשת אל הארז ואף כי לנגוע בקצהו, ויגער בו הרב ויאמר אלו הלא אמרתי לך אל תירא ואל יחת לבך נמשל כבהמה נדמה הנהו לפנינו, אז לבש המשרת אומץ וירחב כנפשו עז ויאסור את המרדעת על גב הארז הנורא ההוא וישא את כל המשא עליו וירכב הרב עם משרתו על במותי הארז, וילך הלוך ונסוע במרוצה קלה מאד מאד בעל כנפי נשרים ואחר רגע מספר הניעו לארץ נושבת היא העיר העדינה **תונס יע"א** : **יושבי תונס יע"א** המה ראו כן תמהו ונבהלו נחפזו וישתוממו על המראה איך היתה כזאת לרכוב בן אדם על ארז נורא טורף טרף ^{וינסו}

שבחי הצדיקים

למשרת כמס ענד באהו אדי גיר כלאם פארג תכללם מעאה ארב חס ושלום באש יקווו להו קלבהו ללא ימות באפגעה ובהאדא קלבהו באקי מפגוע ווקף בקלב מרתער כתיר לימר ללרב יגסל אידיה ושאף אדי אציר אמד בארף ערא חדאדת אדורה וברך למשרת תחתהו ולא כאן ענדהו חתא קווא באש יוקף בכתרת אלוף וחמק עליה ארב פתיר וקא להו יכפא לך מן האד אהבא הננך שופת בעינך אדי אציר בארף ערא חדאדת אדורה ולא יקדר אברא לידכל ענדנא ולא יצרנה חלילה, תס גצב נפסהו אמשרת ומד ללרב יגסל אידיה וצארו אידין למשרת ירעשו ויטירו מתל ורקת אסגרה, ופטר ארב ובארף ברכת המזון כמא ילוס בצוט לדיד וכוונה עצימה מתל ידי קאעד יפטר פי צארהו ובעד רקד ארב פי גאית אהנה, אמא למשרת ליל כאמל לא גאה אל רקאר וצאר קאעד קראם ראם ארב פאיק גמיע אליל.

חין צבא אצבאח אסתפאק ארב מן נומהו ומד להו למשרת באש גסל אידיה וצללא שחרית מתל אלאום וקדדש ופטר ורגע רקד לכבוד אשבת בקרב מהנני ותאכל, וחין וצל וקת מנחה אסתפאק וצללה מנחה ופטר סעודה ^{עלית}

bouger au chevet du Rabbin.

A l'aube, le Rabbin se leva et le serviteur lui versa de l'eau de Nétilat Yadayim sur les mains. Après avoir récité la prière du matin en entier, il fit le Kidouch et se restaura. Ensuite il dormit jusqu'à l'heure de Min'ha, tranquille et confiant en D.. Puis il fit la prière de Min'ha et mangea le troisième repas, Séouda Chélichit. Après la prière d'Arbit, il récita la Havdala selon la règle et le prit le quatrième repas, puis il s'endormit afin de prendre du repos.

A l'aube, il ordonna à son serviteur d'harnacher le lion pour prendre la route. Mais le serviteur craignait d'approcher le lion, encore plus de le toucher. Aussi, le Rabbin l'admonesta-t-il en ces termes: "Ne t'ai-je pas dit de ne pas avoir peur? Sois sans crainte. Tel que nous le voyons, il est en tous points semblable à une bête de somme." Reprenant courage, le serviteur s'enhardit. Il attacha la selle sur le dos du lion et y chargea tous les bagages. Le Rabbin et son serviteur enfourchèrent le lion et parcoururent tout leur chemin d'une seule traite avec une rapidité extrême, comme s'ils étaient portés par les ailes d'un aigle. Peu après, ils arrivèrent en un endroit habité. C'était la jolie ville de Tunis.

A ce spectacle, les habitants de la ville furent frappés de stupeur et d'épouvante. En voyant cet homme à califourchon sur un terrible lion à l'aspect féroce, tous prirent

שבחי הצדיקים

וינוסו לנפשם ותסגור כל העיר דלתות בתיהם מפחדם, ויגע הדבר למלך תונם הוא אל **באי** יר"ה וישקף בעד החלון וירא את המראה הגדול הזה, ויתן בקולו קול עז ויצעק נכחפני מוהר"ם אפסי ויאמר לו מה אדוני דורש להשחית את כל העיר באריה הלזה הנורא אשר הביא העירה? **לא** ירע ולא ישחית ולא יעשה כל מאומה בעיר אדוננו — ענהו ה' **לך** עתה אצו לשוב למקומו בקצה המדבר, ויעזוב המשרת אז את כל המשא מעל הארי ואחר דבר הרב אל האריה לשוב בשלום למקומו ולא יעשה כל מאומה בל ישחית את הולכי דרך אף בל ישאג ובר ירעים בקולו עד געתו למכון שבתו בשלום, ויעש האריה כן וירץ לדרבו המדברה בהשקט ונחת כאחד הצאן:

אחר שלשת ימים הגיעה האורחה הנ"ל אשר היתה בדרך כמדבר עם הרב הנ"ל ויבואו לעיר תונם קרועי בגדים בוכים ומבכים נאנחים בשברון לב על כי עזבו רב וגדול בארץ צרה לברו אשר דימו בלבנם כי בלי כל ספק טרוף טורף בשני האריות האדירים והנוראים אשר היו לרוב במדבר ההוא ויאמרו להם יושבי העיר זה עתה שלשת ימים בא רב גדול ונורא העירה ומכליף

שבחי הצדיקים

ו
שלישית וצללא ערבית וברל ופטר בעץ אחאנה סעודה רביעית ורקד גמיע אליל, ולאמשרת צאר דאיך כתיר בלרקאר ודא קדר לירקד מן קללת הנא קלבהו.

אנהאר כוף בדא יתפגגר, ואמר ארב עליה לאמשרת באש יחגם עליה אציד ידי מאול בארך עלא חדארת אדורה ויחממל ערירה גמיע אחמלה לדי ענדהם, ולא קדר אמשרת ליקרב ענד אציד ובכצץ באש ידנא פיה ויחגמהו וחמק ארב כתיר עלא לאמשרת וקא להו קדאש מן קללת לאמאן האדא לדי ענדה אנא סאבק קלת דך לדי מתלהו מתל אנאידה קדאמנא ולא ענדהו ארכצה אבדא באש יצרנה חס ושלום.

תם קווה קלבהו לאמשרת אלמד וחגם אברדעה עלא צהר אציד וחט עליה גמיע אחמלה ורכב ארב הווא ולאמשרת עלא פוק אציד אלמד וצאר אציד אלמד יגרי ביהם מתל אטיר ועליה וקת קליד וצלו לעמאר ודכל ביהם לבלאד לאמשהורה הייא בלאד תונם יע"א.

סכאן תונם חין שאפו אציד אלמד דאכל לבלאדהם הפגעו כתיר וסתאעגבו עגב ככיר לדי קדרו בנאדמיה ורכבו עלא ציד מוכוף מתלהו והרבת גמיע נאם ארבלאד מן כתרר ^{כופה}

la fuite. Toute la ville terrifiée ferma les portes des maisons. La nouvelle parvint au souverain, le Bey de Tunis. Il regarda par la fenêtre et aperçut cet extraordinaire spectacle. Il s'écria alors d'une voix forte à l'adresse de notre Maître Rabbi Mas'oud El Fassi: "Pourquoi voulez-vous massacrer la ville en amenant ce terrible lion?"

Le Rabbin lui répondit: "Le lion ne fera aucun mal et ne s'attaquera pas à la ville de mon seigneur. A présent il va très rapidement rebrousser chemin vers le désert vers son gîte au fin fond du désert." Dès que le serviteur eut ôté tous les bagages que portait le lion, le Rabbin ordonna à ce dernier de s'en retourner, sans faire le moindre mal à personne, sans s'attaquer aux voyageurs, ni même rugir jusqu'à ce qu'il regagne son gîte. C'est ce que fit le lion. Il courut tout au long du chemin qui menait au désert, aussi paisible qu'un mouton.

Trois jours plus tard, la caravane en question qui s'était séparée du Rabbin dans le désert, arriva à Tunis. Les vêtements déchirés, en pleurs, tous se lamentaient et gémissaient, le coeur brisé d'avoir abandonné ce grand Rav tout seul en cette terre désolée, à la proie des lions. Mais les habitants de la ville lui racontèrent cet événement et lui dirent: "Il y a trois jours, est arrivé dans la ville à l'effroi général, un extraordinaire Rabbin chevauchant un lion féroce. Peut-être est-ce ce Rabbin que vous dites avoir abandonné? Aussitôt, on leur montra l'emplacement de sa demeure.

שבחי הצדיקים

ומפליא לעשות, ויבוא רוכב על אריה מבהיר ותהום כל העיר לקראתו, אולי הוא הרב אשר אמרתם אשר עזבתם ?

איפה הוא ואיה מקום כבודו ? שאלו כלם בהפזה, ויראום מהר משכן תחנוניהו ויפלו על צואריו וינכו ברוב שמחת נפשם עליו ויאמרו ברוך ה' אלהינו אשר הציל את נפש אדוננו ממות ולא נתנו טרף לשני תיות מדבר, ויספר להם הרב את כל הרלאות אשר עשה ה' עמו ויתמהו האנשים מאד ויהי שמעו בכר העיר ועזוז נוראותיו איש לרעהו יגידו וישיחו בנפלאותיו:

וירא מוהר"ם אפאסי זיע"א את יושבי העיר הנל והנם בלתי בעלי תורה ולא ידעו את דרכה, ויאמר אל לבו טוב שבתו פה ללמד דעת את העם דרכי תורת ה' ועבודתו ית' מלכתי ירושלמה, ויעש כן וירביץ תורה הרבה בעיר ויעמיד תלמידים הרבה גדולים ועצומים בתורה שבכתב ושבועל פה, ובית מדרשו עודנה עד היום הזה בתונם יע"א:

כזאת וכזאת היה גם לרעהו הרב הגדול ר' **אהרן פריץ** זיע"א ויסע לדררכו ויבא עד פה אי גרבה יע"א וימצא את אנשיה גם

שבחי הצדיקים

כופהם ודכלו לציארהם וגרקו ביבאן צארהם עליהם, חתא אדי וצל האד אלכבר אלגריב ענד לבאי ירה ותצורף מן ארוען מתאעהו ושהף לעגב אלמד, וצאר לבאי יעייט בכרתת לכוף א שדיד וקא להרב אלמד' יא סייד מאשי תהקך גמיע נאם אלבלאד בהאד אציד אדי דכלת ביה ללבלאד ?

לא, לא, מא יעמל חתא צרר פי בלאד סידנא - גואבהו ארב, דלהין נאמר עליה באש ירגע למוצעהו באעאפיה, ופך אלמשרת גמיע אלחמלא מן פוק אציד ובעד אמר ארב עליה אציד באש ירגע למוצעהו עאפי ומא יצר חד חתא יוצל למוצעהו פי צווא, וחאלן כרג אציד מן אלבלאד גארי סאכת עאפי מתל אנעזה.

בעד תלת אייאם מן יום אדי וצל ארב לתונם וצלת לקאפלה אדי כאנת מעאהו לתונם וצארו יבכיו ויתנאהרו בחיאר קלבהם ולבאסהם ממגנק ערא מא עמלו אלדי תרכו רב כביר ומשהור פי צווא וחדהו מוצאע וחויש וציודה וכממו ענד באהם אדי בגיר שך הלכוהו אציודה בר מינן וקאו עלאש לס חממלנאהו ערא כתאפנה באגצב מנהו ולא נתרכוהו פי צווא מוכופא.

גאוקוס

Ils se jetèrent alors à son cou en pleurant de joie et lui dirent: "Loué soit D. qui a sauvé notre Maître de la mort et ne l'a pas livré à la proie des bêtes du désert!" Le Rabbin leur raconta les miracles que D. avait faits pour lui. Tous en furent émerveillés. Sa renommée se répandit dans toute la ville et on raconta ses prodiges dûs à son extrême sainteté capable de dompter la nature.

Lorsqu'il s'aperçut que les habitants de la ville ne pratiquaient pas la Torah et ne connaissaient pas ses voies, Rabbi Mas'oud El Fassi jugea préférable de s'installer à Tunis pour enseigner au peuple la Torah et le culte de D. béni soit-il, plutôt que de se rendre à Jérusalem. C'est ce qu'il fit: il propagea la Torah dans toute la ville et forma de nombreux disciples qui devinrent des érudits versés aussi bien dans la Loi Ecrite que la Loi Orale.

Son compagnon, le Rabbin Aharon Perez agit similairement. Au cours du voyage, il arriva à l'île de Djerba. Voyant que les Juifs ignoraient la Torah et ses voies, il décida de s'y installer pour la leur enseigner. Il composa de nombreux livres dont il nous reste des écrits intitulés "Bigdei Aharon". Le troisième Rabbin du groupe, Rabbi Chimon Lévi en fit de même. Il se rendit à la ville de Treblas pour y enseigner aux enfants d'Israël la Torah et ses commandements. Puissent leurs mérites nous servir de bouclier. Amen.

ח שבת הצדיקים

נאוכותם נאם אכלאד , רלחין חלת אייאם מן אדי דכל ככלדנה חכס מקובל ראכב עלא ציד הווא ואמשרת מתאעתו ותעאזבת פיה נמיע נאם א כלאד ענכ ככיר , ומנן יעיר ארדי הווא ארב אדי תרכתוהו פי אצווה .

פאיין הווא מקאמתו ? נשרת נמיע אקאפרה בקרב מחרוק ווראותם מקאם ארב אמר' ודכרין לענדהו ושאו ערא ענאקהו וככאו בעעהם בכרתה פרהתהם ביה וסכרו אלה ביה עלא איה כללצהו מן אפאם א ציודה אכאיינין פי אצווה אמר' ופוק הואדה ואר אלה ביה בפעלתו אעזי ערית וחיצור רהו ציד לירכבהו וויצעלהו בעערה כתתיה ללכללאד , וצאר ארב אמר' משהור כתיר פי נמיע אכלאד וערפו כלה קוותרו וענאכיה . חין שאף ארב אמר' יהוד חונם ארדי רכס כאנו עצמיין פי אהורה ורא יערפו נמיע מצא ילומהם פי אריאנה , כמכס ענד עקלהו אלעזי אדי אחסן רהו ליסכן פי חונם ויערלמהם אהורה אכיר מן אדי ישלע לירושלים ואכרא צאר וקררה צנאר אלכלאד אהורה ועלממה תריק אלעזי וארין ופרנו לצוו ערא ידהו תלאמה כתירין עצמיין מליח ומשהורין , וביה אמר'ש מתאעהו מאילת ההא כליום ומערופה פי חונם . כדיל

שבת הצדיקים

חם כלה יודעים את התורה ואת דרכיה ללא הכירו ויגמל אומר להתגורר בה ללמודם את התורה ויחבר שם ספריו ומתם נשאר פרישת קדיש וקורא בשם בני אהרן , וכן עשה גם הרב השרישי הוא הרב ר' שמעון **לביא** אישר בא לעיר **טראבלס** יע"א וילמד שם את בני ישי' תורה ומצות , זכות כלם יעמוד לנו למנון אמן :

ב) מעשה בהרב הנז"ל

מעשה בהרב הנז' , כי היתה בעיר הנז' בת הלמוד חכס א' והלקה לאיש יומת ביום חופתו רח"ל והתי לאיש אחר וימת גם הוא ביום הפתו כראשון , ויצר לאביה עד מות ותשי האשה את נפשה למות והאמר טוב מתי מחיי וישמע הרב הנז' בואת האשה האומללה ואת כל אשר נגזר עליה , ויצו על א' מתלמידיו לקחתה לו לאשה ויען התלמוד ויאמר אין הלא ידעת אדוננו כי זה ב' חתנים אשר מתו בחופתם עליה ? ויאמר לו הרב אך שמע בקולי ולך קחנה לך ומכטיחך אני כי נגללה יוספו לך שנות חיים והיו יומיך מאה ועשרים שנה :

לכ התלמוד שמח מאד על בשורת ה' והבטחתו

ובתנתי

DEUXIEME HISTOIRE:

Voici un autre prodige de ce même Rabbim, Rabbi Mas'oud El Fassi.

Dans la ville de Tunis, la fille d'un Talmid 'Hakham eut le malheur de perdre son époux le même jour de son mariage. Elle se remarria, mais son deuxième époux mourut lui aussi le jour de son mariage. Son père était tourmenté à mort. Elle aussi, plongée dans le désespoir, pleurait amèrement son destin et souhaitait mourir.

Notre Rabbim entendit parler de cette femme infortunée et de cette terrible sentence divine qui l'avait frappée. Il ordonna alors à l'un de ses disciples de la prendre pour épouse. L'élève exprima ses craintes à son Maître: "Cette femme a perdu ses deux maris le même jour de son mariage. Est-ce que je ne risque pas fort en me mariant avec elle? ". Le Rabbim lui répondit: "Ecoute-moi! Va, prends-la pour femme et je te promets que grâce à elle tu vivras plus longtemps encore et tu atteindras l'âge de cent vingt ans."

A cette nouvelle, le coeur du disciple se réjouit. Fort de la promesse et de la bénédiction du Rabbim, il lui obéit et s'empressa d'épouser la veuve. Le jour du mariage, il rayonnait de joie et de bonheur. Il vécut dès lors en toute quiétude

שכחי הצדיקים

וברכתו ולא אחר לעשות הדבר וימהרנה לו לאשה ויצא ביום חופתו לחיים טובים ולשלום שש ושמה ויוסף עוד אז להתחזק בלבבו בכשורת הרב ויאמין אמונת אומן על יתר הבטחתו כי עוד יחיה רבות בשנים כי ידע כי לא יפול דבר ארצה מכל דברו הטוב אשר דבר עליו :

לימים ירד באניה בלב ים לנסוע להסתחר ולשוב לעירו ויהי סער גדול בים והאניה חשבה להשבר, נואש כל לב יושבי הספינה עוד לחיות על פני תבל ותקותם תמה נאברה ויזכור אז התלמיד ההוא את הבטחת הרב אשר הבטיחהו, ויפרוש בפיו א' ה' ויאמר רבון העולמים גלוי וידוע לפני כסא כבודך מה שהבטיחני מוה"ר אהובך הוא הרב ר' מסעוד אפאסי זיע"א לחיות בארץ מאה ועשרים שנה עשה אתנו צדקה וחסד למען בנך ידידיך וקיים לנו את הדבר אשר הבטיחני ותוציאנו מן המות הזה לחיים טובים ולשלום :

טרם כלות תחנתו זאת, שמע צעקתו שוכן ערבות, ויעמוד הים מזעפו ויהשו גריו וישב אהים רוח צח וינחה את האניה קל מהרה א' מחוז הפצם והיו שניו אז בצאתו מן הים ליבשה שמנים שנה ויחי עוד תשלום השנים ארבעים ^{כ"ט}

שכחי הצדיקים

ט

כדאך צאר זאדה חתא לצאחבהו מורנו הרב הגדול ר' אהרן פרץ זיע"א ותעדדא פי הריקהו ערא בלאד גרבה ושארף איהוד מתאעהא נאקצין יאסר פי אלתורה וואפק חתא הווא באש יסכן פיהא ויעללמהם אחסן להו מן ידי יטלע לירושלים, ואלף קדאש מן כתאבארת ומנהם פצל לנא בגדי אהרן ומשחת אהרן וכדאך עמל חתא צאחבהם אלתא הווא מורנו הרב הגדול ר' שמעון לביא ודלר רבנאד טראבלס ושאפהם קאצדין יאסר פי אלתורה ואלמעות וסכן תמא ועללמהם, זכות גמיע ארבנים אמד יוקף לנא פי כל ציקא אמן.

מעשה בהר הנגל זל

מעשה פי מורנו הרה"ג ר' מסעוד אלפאסי אמד זיע"א אדי כאנת ואחרה טפלה בנת ואחד תלמיד חכם אדי כל מן כאן יאכדהא ימות יום אחופה מתאעהו אלה ינגינא אמן, וטרבת אטפלה אמד הייא מעא אובוהא אמות אחסן מן חיותהם, וסמע ארב אמד בציקתהם אקווייה ואמר ערא ואחד מן אלתאמדה מתעהו באש יאכדהא, גאובהו אלתלמיד אמד וקאלהו לם יכפאך יא מורנו אדי אטפלה אמד דלחין זוג ^{כ"ט}

sûr et certain que la promesse d'une longue vie que son Maître lui avait faite se réaliserait.

Longtemps après, le disciple entreprit un voyage en bateau pour ses affaires. Sur le chemin de retour, une violente tempête éclata en pleine mer. Le bateau semblait être sur le point de couler. Tous les voyageurs étaient désespérés; ils croyaient leur dernière heure arrivée et avaient perdu tout espoir. C'est alors qu'il se souvint de la promesse que son maître lui avait faite. Il étendit ses mains vers le ciel et s'adressa à D. en ces termes: "Maître de l'univers, ton trône de gloire n'ignore point la promesse faite jadis par mon maître, ton bien aimé, Rabbi Ma'soud El Fassi, que son mérite nous protège, de vivre sur cette terre cent vingt ans. Sois bon et charitable envers ton fils chéri, maintiens sa promesse et sauve-nous de la mort afin que nous puissions vivre en paix pour te servir."

Avant même qu'il n'ait achevé sa supplication, le Maître des cieux exauça sa prière: la mer déchaînée s'apaisa et les vagues se calmèrent. D. fit alors souffler un vent bienfaisant qui conduisit le bateau rapidement à sa destination. Le disciple était alors âgé de quatre-vingts ans et vécut encore quarante ans ainsi que le Rabbin le lui avait prédit dans sa bénédiction, que son mérite nous protège, Amen.

שבחי צדיקים

שנה כאשר דבר עליו הרב בקרשו זיע"א :

ג) מעשה בהרב הנז' ז"ל

מעשה בהרב הנז' כי באחת הלילות הקיץ משנתו בחפזון רב ויקרא לבנו מוה"ר ר' שלמה זצוקל ויאמר לו קום חישמהר אתי ונלכה יחד לבית יולדת אשר אראך לקבל פני נשמת רבינו האר"י זצוקל אשר באה הילדה בנער היולד, וילכו שניהם יחדו ויבואו בית יולדת אחת המה דרכו על מפתן הבית ותרועת הנשים נשמעה כי ילד יולד לחיים טובים ולשלום ויעמוד הרב לפני אם הילד ויצו עליה לאמר דעי בתי כי נשמת בנך הלזה היא נשמה קדושה עד מאד כי על כן שמרי נא את נפשו במאד מאד ונצרי את רוחו יותר מאישון עיניך כי צדיק וקדוש יהיה הנער היולד, ותאמר לו האשה לא נעלם מעיני כבו דלותי ועניותי כי אין לי במה לכרכל את נפשי ואף כי להרבות הוצאות ויצו אז הרב את גזבר העיר לתת לר' מדי שבת בשבתו די מחסורה אשר יחסר לה ויקראו את שם הילד ישועה והוא מורינו ועט"ר הנאון המפורסם כמוה"ר ר' ישועה בסיס זצוקל אשר נודע בשערים שמו זכותו יעמד לנו אמן :
מעשה

שבחי הצדיקים

חתנים ידי מאתו יום אחופה מתעהם עליהם וביף ימכן נאכרהא ואנא לאיף כתיב ללא יציר לי מתלהם בר מינן, קאלהו ארב אנא צאמנד ידי חין תאכרהא זידו לך עלא עמרך ותעיש מיא ועשרין סנה, ופרח אלתלמיד כתיב עלא האד אבשארה ואצמאנה ידי כרגת מן פם ארב, וחלן כדאהא ותוונג עליהא וכרג יום אחופה מתאעהן צאחיאה ואכיר וואד אכרת ליתחקק פי קלבהו צמאנת ארב ופרח עלא כמלת אצמאנא ידי יכון עמרהו מיא ועשרין סנה.

בעד אייאם ספר אתלמיד אלמד עלא תריק אבחרפי וסט סקף וקאמת בוראסכה וגווה כבירה פי אבחר וכממת גמיע רככאב אסקף ידי בגיר שך מאשי יגרק ביהם ואייסו כלהם חיארתהם אכתר, פי האדאך לחין פתכר אתלמיד אלמד צמאנת ארב ווקף עלא שאקיה וקל יא סיד אעולם מכשוף לקדאמך ידי צמנני חביבך אעיוז מורנו ר' מסעוד אפאסי דנעיש מיא ועשרין סנה בהאדא תכללצנא בפצלך לכביר מן האד אציקה אקווייה בוגה אצדיק מורנו אלמד ואפעאלהו אחסאן יכוננו מעאנה וידרקו עדינא ונכרגו מן אבחר ללחיאה ואעאפיה.

קבל

TROISIEME HISTOIRE:

Voici encore un prodige de Rav Mas'oud El Fassi.

Une nuit, il se réveilla soudainement et appela son fils Rabbi Chélomo. Il lui dit: "Lève-toi vite afin que nous nous rendions immédiatement à la maison d'une accouchée que je te montrerai. Nous allons accueillir l'âme de notre maître, le Ari, le saint Rabbi Yits'hak Ben Chélomo Louria qui est venue cette nuit au monde dans le corps d'un nouveau-né. Tous deux partirent et arrivèrent à une certaine maison.

Dès qu'ils en franchirent le seuil, ils entendirent les cris de joie des femmes annonçant la naissance d'un garçon sain et sauf. Le Rabbin rentra voir la mère et lui dit: "Sache ma fille que l'âme de ton fils est très sainte. C'est pourquoi tu dois en prendre grand soin et veiller sur sa vie qui est plus précieuse que la prune de tes yeux, car cet enfant sera un juste et un saint.

La femme lui répondit: "Votre honneur, vous n'ignorez pas ma pauvreté et mon indigence. Je n'ai même pas de quoi assurer ma subsistance, comment pourrais-je

שבחי הצדיקים

מעשה רבי ישועה בסיס ז"ל

(ד) מעשה נורא שהיה בעיר הבירה תונס יע"א בימי הרה"ג המפורסם המקובל האהי ר"מ ור"מ כמוהר"ר ר' ישועה בסיס זצוק"ל וזיע"א כי בעיר הנז' נהגים לעשות סוכותיהם בימי החג מעצי הדס אשר יקנו מאת הגוים אשר סביבותיהם המביאים בערב החג אומות הדס לרוב ומחיר האומה היה לכלי היותר ארבעה גרוש נחשת, ויהי באחת השנים נועצו כל הגוים לב יחדיו לפני החג להעלות במחיר האומות על אחת שבע כי בטח האמינו כי כל יסונו אחר היהודים מלקנות ההדס בכל מהיר אשר יושת עליהם כי מצות ה' כל יעזובו נצח ובל יפירו לעד התורה והמצוה חלילה לבלתי עשות להם סוכה, ויאותרו כל הגוים על זאת ויכרתו ברית כלם לבלתי מכור את אלוות ההדס רק בעד חמשה ועשרים גרוש ויעמדו יחדיו בברית:

אחינו היהודים השכימו לקום ערב החג בבקר בבקר לקנות אלוות ההדס ולתקן סוכותיהם בעוד היום גדול כחפצם ורצונם ואחר יפנו א' שאר צרכי החג והוצאותיו, ונצאתם לזק

שבחי הצדיקים

קבל לא יכמל לתלמיד אמר צלחתו האדי סמע אלה סבחאנהו עיטרתו ואפרת אבחר מן אהינה מתאעהו לקוייה וסכרת, ואמר אלה ב"ה עלא ריח וארי וסאק אסקף חלן ווצלו עלא פיר לבלאד מקצדהם וכאן עמדהו פי האדאך אוקת תמאנין סנה וואד עאש בעדהא רבעין סנה אוכרין כמאלת למיא ועשרין אלדי צמנהו ארב זיע"א.

מעשה פי הרב אמד' ז"ל

מעשה פי ארב אמד', אלדי פי ואחרת מן יא"י אסתפאק מן רקאדהו בשרעה קוייה ונאדה עלא ולדהו מורנו ר' שלמה זצוק"ל וקא לדהו קום פיסע דרחין נמשיו בעצנא באש נעארצו נשמת רבינו האר"י זצוק"ל אדי מאשיה תני אלירה פי ואחד ורד, ומשאו בעצהם ענד אולדה אם אולד אדי קא עליה ארב אמד' אלדי אנשמה מתאעהו הייא נשמת הרב האר"י וחד וצולהם לעתבת לבית סתאד אולד אמד' ווקף ארב אמד' קבאלת אמהו וקא להא תערפי יא בנתי אלדי אלנשמה אדי פי ולרך האדה הייא נשמה קדושה ועיזיה יאסר בהאדא תכוני תרדדי באלך עליה יאסר יאסר, תם גאובתחו אמרה אמד' וקאלת

assumer d'autres dépenses?" Le Rabbin ordonna alors au trésorier de la ville de donner à cette femme en chaque veille de Chabat de quoi subvenir à ses besoins.

L'enfant né fut appelé Yéchoua et devint le célèbre et éminent Sage Rabbi Yéchoua Bessis, que son mérite nous protège, Amen.

QUATRIEME HISTOIRE:

Prodige de Rabbi Yéchoua Bessis, de mémoire bénie.

Voici le récit extraordinaire d'un fait prodigieux qui se produisit à Tunis à l'époque du divin Kabbaliste, notre maître Rabbi Yéchoua Bessis, que la mémoire du juste soit bénie et que ses mérites nous protègent, Amen.

Dans cette ville, on avait l'habitude de construire la Souca pour la fête avec des branches de myrte achetées aux habitants non juifs de la ville. Ces derniers apportaient de grandes quantités de myrte la veille de la fête. Une gerbe coûtait au maximum quatre piastres de cuivre.

שבחי הצדיקים

לשוק למקום אשר ימכרו בו בכל השנים אמות ההדס מצאוהו מלא וגדוש מפה אל פה בעצי ההדס כברכת ה', ויחשבו בלבם בלי כל ספק כי בשנה הזאת יזול מחיר ההדס לפי רוב המצאו ויען אחד מאחינו לבעל האומה הא לך שתים גרוש בעד אומתך זאת, אף הוא ישיב אמריו לו, א תדמה כי עוד תקחנה במחיר הנהוג בשנים החולפות כי בשנה זו לא תשיגנה רק בעד חמשה ועשרים גרוש, הישראי כשמעו זאת מלא את פיהו שחוק ויאמר בלבו אין זאת רק לבעבור המעיטי את המחיר לתת לו שני גרוש בעדה ובלי ס' כי ימכרנה לי בעד ג' או לכל היותר בעד ד' כמחיר היותר גבוה שבכל שנה ושנה ויען הישראי איו עוד הפעם לאמר אנכי הרואה כי בשנה הזאת ההדס מצוי לרוב במאד מאד כי על כן אמרתי לתת לך שני גרוש בעדה גם כי אדע כי עוד שעות מעטים יהלופו ולא תמצא מי יקנה ממך במחיר זה או פחות ממנו ואך לרוב עסקי כל אוכל להתמהמה הנה וארצה עוד להוסיף לך גרוש אחר ותנה את אומתך לי בעד ג' גרוש, האף אין זאת ?

הנכרי בעל האומה לא ענהו עוד, ויפן ישראי מעליו לנכרי אחר וידרוש מאתו לתת

שבחי הצדיקים

יהו רם יכפאך יא סידי ארבי אדי רם נכסב שיי ורו באש נקוות נפסי וכיף נקדר עלא סאיר אמצאריף אדי ירזמו לאסתחפאף האד אלולד פלחין וצצא ארב אמד אלגזכר באש יאעטיהא גמעיה מליחא אדי תכפיהא פי גמיע מא יכין להא מן מצאריף אלזמין, וסממאו נהאר אמילה אסס אלוד אמד ישועה הווא מורנו למשהור פי כל בר תוגס רבי ישועה בסיס זצ"ל זכותו יכון מעאנא דאים אמן.

ד) מעשה הרה"ג ר' ישועה בסיס ז"ל

מעשה פי אייאס אנאון אסייד למשהור רבי ישועה בסיס זצוק"ל אדי כאן אב בית דין בתונם וצואירהא פכאן עאדת אלכאד אלמד יעמלו אלסוכה מתעהם באעראף אריחאן אדי יוגד יאסר פי דיך אלכאד ויגיבו אגוים מנהו שבאך כבאר פי ערב סוכות וסום אלשבכא כאן זוג פרנך או תלאתא ואעאם אדי יכון אריחאן קליל רם יעדדי סום יארבעה פרנך.

אגוים סכאן אלכאד אמד תפקו בעצהם פי אחד מן אלסנין ריזידו פי סום אריחאן ולם יביעו שבכת אלריחאן יא בסום כמסה ועשרין פרנך לאין יערפו באחקיק אדי אריחאן מלזום יאסר לליהוד

ליעמלו

Une année, tous les vendeurs se mirent d'accord avant la fête pour augmenter de sept fois le prix des gerbes. Ils étaient certains que les Juifs l'achèteraient quelque soit le prix, car ils ne transgresseraient pas leur Loi en s'abstenant de construire les cabanes. Ils conclurent un pacte accepté par tous et s'engagèrent à ne pas vendre la gerbe de myrte à moins de vingt-cinq piastres

La veille de Soucot, les Juifs se levèrent de très bon matin afin d'acheter les gerbes de myrte en premier lieu, pour s'occuper ensuite des autres achats et préparatifs de la fête. Ils se rendirent au marché. La profusion des branches de myrte était plus grande encore que les autres années. Ils pensèrent que le prix baisserait cette année en conséquence.

Le premier Juif qui arriva au marché s'adressa à un marchand de myrte: "Voici, dit-il, deux piastres pour cette gerbe." l'autre lui répondit: "Si tu penses que tu l'auras au même prix de l'année dernière, tu te trompes. Tu ne la payeras pas moins de vingt-cinq piastres." Le Juif se mit à rire et se dit en son for intérieur: Il parle ainsi parce que je ne lui ai proposé que deux piastres. Mon prix est en effet trop bas. Il me la vendra sans doute pour trois, tout au plus quatre piastres. C'est là le prix le plus élevé que nous ayons connu les années précédentes. Il dit alors au marchand:

שבחי הצדיקים

לו את האומה בעד ג' גרוש ויענהו כי לא תושג רק בחמשה ועשרים ויבהל הישראלי בשומעו כי שפה א' ודברים אחדים לנכרי הזה כרעהו הראשון :

בראות הישראלי כי גם הראשון גמאת ב' אטמו אוניהם מדבריו פנה לו עוד א' יתר הנכרים הנמצאים לרוב וירא כי כלם שפה א' ודברים אחדים ויתאמת אצלו כי כן הסכימו ביניהם יחד ויצר לו מאד על כללות אחינו ישראלי וכיותר על הדלים והאביונים אשר אין ידם משגת כל מאומה ממחיר זה, וילך ויגד את הסכמתם זאת לכל ישראלי יושבי תונס יעא ויחר לרדם מאד ויחתרו לשית עצות על זאתולא יכולובשום אופן :

אך זאת עצתם היתה להגיד את צרתם לרב העיר הוא אדמו"ר הרה"ג המקובל האלהי כמוהר"ר רבי ישועה בסים זיע"א אשר היה מפורסם למקובל אקיי ובעל קבלה מעשית והוא בלי תפונה יתקן הדבר :

כל נכברי העדה וראשי הקהל יחד אספו וילכו אצל רב העיר ויגידו לו את כל הקורות אותם ואוג סוד העמים ועצתם ויען להם הרב א' תיראו עתה תראו איך ישובו על עקב בשתם ספטיים

שבחי הצדיקים

יג

ליעמלו ביה אסוכות מתאעהם ובכל סום לאזם ישתריוהו ועמלו כלם עזאבייהואהדה פי דלך .
איהוד אמד' יום ערב סוכות קאמו פי יצנאח בכרי לישרוי אריחאן כתל עאדתהם באש יעמרו אסוכה ויצאבוהא פי עקלהם ובעד יתלהאו בסאיר לואזם אמועד ואמצאריף ושאפו ארי אגוים כאעדא חצצרת אריחאן פי אשוק ומוגוד אכתר מן כד אסנין, וכממת גמיע איהוד אן פי האראך אלעאם ירכין אריחאן יאסר עלא סום אעאדה, וחין משא זאחד מן איהוד לישרי שבכת אריחאן עטא פי סומהא ריאלין מתל סום יואטי מתאע אעאדה גאובהו אגוי מול אשבכה וקא להו לס יכמו איהוד ארי מאזאו יאכדו מננא אלריחאן בסום אעאדא ולא ילחקהא חתא יהודי לא בסום כמסא ועשרין ריא .

חין סמע דלך איהודי כממם ענד עקלהו ארי אגוי גיר יתפיסך ויתכללם פי חדית פארנ וגיר פי שאן ארי סאומהו סום ואטי תכללם האד אלכלאם, תם זאד להו פי אסום ועטאה פיהא תלאת ריאלאת וקאלהו איהודי אמד' הל תשוף בעינך ארי אריחאן מוגוד אכתר מן אעאדא ובגיר שך ארי שעה אוכרא לס תוגדו מן ישריהא מנכס חתא בריא אמא מן גאנב ארי אנא משגול כתיב [ג]

"Je vois que cette année le myrthe se trouve à profusion. C'est pour cette raison que je t'ai proposé deux piastres; de plus dans quelques heures tu ne trouveras plus d'acheteur, même à un prix moindre. Comme je ne peux m'attarder à cause des nombreuses occupations qui m'attendent, je veux bien ajouter encore une piastre. Donne-moi la gerbe pour trois piastres, d'accord?"

Le marchand ne le répondit même pas et se détourna de lui. Le Juif s'adressa à un autre vendeur et lui proposa trois piastres. Ce dernier lui répondit: "Tu ne l'auras pas à moins de vingt-cinq piastres". Il s'adressa à nombreux d'autres vendeurs, mais tous tenaient le même langage. Il s'aperçut qu'il existait un lien de connivence entre eux. Il fut alors tourmenté en pensant à tous ses frères et en particulier aux indigents qui ne pourraient payer ce prix. Il fit part de cette complicité aux autres Juifs de la ville.

La nouvelle se répandit et irrita beaucoup les Juifs. Déconcertés, ils décidèrent de demander conseil au célèbre et saint Kabbaliste, Rabbi Yéchoua Bessis. Celui-ci possédait des pouvoirs mystiques qu'il savait mettre en pratique. Il trouverait sans aucun doute une solution à ce problème. Tous les notables de la communauté se rassemblèrent et se rendirent chez leur grand maître.

Rabbi Yéchoua Bessis leur dit: "N'ayez crainte. Vous allez les voir regretter

שבחי הצדיקים

החטאים האלה, ותכף ומיד יצא הרב בכבודו ובעצמו וידך לשוק מקום ממכר ההדס וישאל לבעל האומה, כמה מחיר אלומה זאת? ויענהו אחת ארבר כי מהירה חמשה ועשרים גרוש ויאמר לו הרב הא לך מהירה כאשר דברת רק שא מהראת האומה א ביתי והעלה אותה לעליתי ויקח את המחיר מידי הרב וישא את האומה וילך עם הרב להעלותה לו במקום אשר יאמר ובהגיע הנכרי להעלות את האומה לעלית הרב נשא הרב את עינו לשמים והזכיר את השם להיות הנכרי עולה עד לב השמים עם אומתו יחד להיות לנס ולפלא לכל העמים הרואים אותו למען יכנעו יכירו וידעו את כה ה' ואת פועל אל אלהי ישראל יביטו ולא יוסיפו סרה עוד ויהי לו כן ואך עלה עלה ותדרוך כף רגלו על מדרגת העליה והנה הוא אז עולה באויר השמים מדרגה אחר מדרגה עד כי גבה ויעלה לרום במאד מאד וידמה ברוב גבהו כעוף קטן בצורת אדם מעופף עד פני רקיע השמים ויהי לפלא נורא ונשגב בעיני כל רואיו ולא ידעו מה הוא העוף הזה אשר בצלם ודמות אדם בעל קומה בלתי כנפים מעופף ועל שבחו נושא משא :

ויאמרו הרואים מה אנחנו מחשים ולא נגידה

כ"ז

שבחי הצדיקים

כתיר עטיתך פי סומהא האד אקצר, ולם גאוכהו אגוי אכתר .

תם צוור וגהו איהודי אמד' ומשא לגיררהו וגאוכהו מתל אאוול, ותעאנג א יהודי כתיר ולם ערף עלאש האד אגלא בכלהו פי אריחאן ופי אהא אדי הווא מוגוד כתיר אכתר מן סאיר אסנין, וצאר יזיד להו פי אסום חתא אדי ערדא סום אאכתר עאימתאע סאיר אסנין אדדי יכון אריחאן קליל יאסר, וכל מא כאן יזיד להו פי אלסום והווא לגוי סאכת ולם ירצא יתכללם מעאהו .

פלחין תחקק ענד איהודי אנהם אגויים עאמלין יד ואחדא פי דאך וכלהם עצאבייה ואחדא ופרד אהפאק אדי לס יביע חד מנהם שבכתהו אלא בסום לכמסא ועשרין ריא ותחיר איהודי חיאיר כתיר עלא גמיע אכואננא אליהוד כפאש או בהאש מאשיין יעמלו אסוכה מתעהם ובאכצין כתר חיארהו עלא איהוד אפקרה ואקלאא אדי לס יקדרו עלא האד אלסום בחתא וגה ועררף לגמיע אכאבר איהוד די תונם בהאד אלתפקייה אמשומה אדי תפקו פי בעצהם אלגויים ועארכו ליקימו בעין אראי וצבארה פי דאלך ליבטטרו אתפאקהם ולא לקאו חתא תנייה .

כע"ד

amèrement leur malveillant comportement." Aussitôt, le Rabbin en personne se rendit au marché. Il demanda à un marchand: "Combien coûte cette gerbe?" L'autre répondit: "vingt-cinq piastres, et son prix n'est pas à débattre." Le Rabbin lui dit: "Voici la somme que tu demandes, porte rapidement cette gerbe chez moi et monte-la à mon grenier." Le marchand encaissa l'argent, prit la gerbe et suivit le Rabbin. Arrivé chez lui, il commença à gravir les marches menant au grenier. Le Rabbin prononça alors un nom sacré qui aurait pour effet de soulever l'autre en l'air. Ainsi, ce prodige serait un exemple pour tout le peuple présent à ce spectacle. Ils reconnaîtraient la main divine en faveur d'Israël et cesseraient de le nuire.

Il en fut ainsi. Alors que le pied du marchand foulait la dernière marche menant au grenier, il fut soulevé très haut dans le ciel. Les observateurs n'en croyaient pas leurs yeux, à la vue de cet espèce de volatile à forme humaine qui portait une charge, s'élevant sans ailes dans les hauteurs. C'était un mystère incompréhensible. Ils se regardaient stupéfaits. La réaction de la foule fut de courir en informer le Bey. En toute hâte, ils arrivèrent au palais du souverain et s'écrièrent: "De grâce, de grâce, seigneur, sortez et regardez ce phénomène incroyable, une forme humaine qui vole dans le ciel. A-t-on jamais rien vu ou entendu de semblable?"

בית המלך לבאי יר"ה לראות גם הוא כמונו את הפלא המפליא הזה ומצאנו עון, וירוצו בחפזו רב ויבואו לבית המלך פנימה ויגידו לו לאמר צא נא אדוננו החוצה והבט נא השמימה וראה צלם ודמות אדם בלתי כנפים מעופף על פני רקיע השמים הנראה כדבר הזהאו הנשמע כמוהו? ויפג לב המלך כי לא האמין להם עד שקם מכסאו ויצא החוצה וירא בעינו את המראה הנדול הזה וישתומם מאד, ויאמרו לו עבדיו אין זה כי אם מעשה רב העיר שר היהודים כי הוא מפליא לעשות כזה וכזה כאשר כבר נודע בשערים נוראות עלילותיו:

חיש מהר שלח המלך להרב הנ"ל מרכבה מפוארה עם שרים נכבדים לבוא עמהם במרכבה ויבואו השרים ויגידו להרב לאמר כה אמר המלך לבוא תמנע מהלך אדני ויקם הרב תכף וילך עמהם על המרכבה וישקף המלך בעד החלון וירא והנה בא הרב ובטרם יקרב הרב לבוא לבית המלך עמד המלך לקראתו בכבוד גדול ויושיבהו לימינו על כסא נכבד, ואחר דבר אלו לאט ויאמר לו יול' כבודו להודיעני מי הוא זה ואי זה הוא האדם ממעופף וידע כעל כנפי רוח לעלות מעלה מעלה עד לב השמים והמשא

כל

בעד אדני חארת גמיע איהוד ואכאברהם פי דאך תפקו ליכברו בדאך יסייד אנאון למשהור הווא ר' ישועה בסים זיעא והווא יצבר ראסהו פי דאך לאין שאפו אדני לס יקדר חד ערא האד אלהרכה לא הווא אדני כאן משהור פי גמיע אבלאד אנהו קאדר ערא כל אמר צעיב מן קוות אקברה מעשית אדני כאן יערף ויפעל.

פאנתמעו גמיע אכאברה איהוד וריאסהם ומשאו ענד אלרב אלמד' ועררפוהו בכל מא כאן פי אבלאד, ונגר ארב כתיר פי דאך וחלן קאם באש יכרג לשוק ליעמל שגלהו באש יבטטר האד אשי וקא' לגמיע איהוד לא יכון ענדכם חתא כוף או תכמאם פי דאלך תשופו האש נעמל פיהם בעון אלה ב"ה.

תם כרג ארב הווא בידהו לישרי אריחאן ווקף ערא שבכת אריחאן ונסד למולאהא קראש סומהא? פאנאבהו, כלמא ואחדא נקול רך אנהו סומהא כמסא ועשרין ריי ולם יסתחק תחרכהא באקל מן האד אסום ודו פלס ואחד. טייב, כוד פרוסק' כמא טלבת, גאובהו ארב גיר חממלהא פיסע לצאר וטלע ביהא פוק אערי ואנא נמשי מעאך ונוררי לך פאין ביתי ואערי אדני תטלע להו.

לבי

Le roi quitta son trône, courut vers la fenêtre et aperçut de ses propres yeux l'étonnante vision. Il crut que son coeur allait cesser de battre tant cela lui parassait incroyable. Ses serviteurs lui dirent: "Ceci est certainement l'oeuvre du Rabbïn des Juifs qui fait de tels miracles." En effet, ses prodigieux exploits étaient célèbres dans toute la ville. Aussitôt, le roi envoya d'importants ministres quérir ce Rabbïn dans un somptueux carrosse.

Une fois arrivés, les ministres dirent au Rabbïn: "Le roi vous demande de bien vouloir vous rendre chez lui." Le Rabbïn se leva aussitôt et les accompagna dans le carrosse. Le roi vit de sa fenêtre le Rabbïn arriver; il alla respectueusement à sa rencontre et le fit asseoir sur son trône à sa droite, ce qui était un signe de grand respect, puis il s'adressa à lui délicatement et lui demanda: "Est-ce que l'honorable Rabbïn pourrait me dire qui est cet homme que l'on aperçoit volant dans le ciel et comment vous interprêtez ce phénomène.

A ces mots, le visage du Rabbïn rayonna de joie et il lui répondit: "C'est évidemment un miracle surnaturel, car cet homme que vous voyez si haut perché m'avait vendu une gerbe de myrte qu'il devait apporter chez moi et déposer au grenier. Alors qu'il montait au grenier, il a été emporté vers le haut, la gerbe sur son

שבחי הצדיקים

על שכמו הנהו ? פני הרב צהלו על זאת ויענהו גם בעיני יפלא איך היתה כזאת כי זה האיש המעופף קניתי ממנו אומת ההדס ואמרתיו דיו לשאת אותה ולהעלותה לעליתי כנהוג ומאז עלה על מדרגות העליה עד לעת כזאת והנו עולה כאויר מעלה מעלה ולא ידעתי מה היה לו : המלך נתאמת אצלו אז כי מאת הרב היתה זאת ויאמר א הרב ידעתי ידיו ידעתי בטח כי אתה פכות את כל זאת, ועתה א תירא חי נפשי רק א תכחד ממני להגיד לי מה זה ועל מה זה :

אז אמר הרב א המלך, הלא האיש המעופף ירד עתה ויבא לפני המלך ויגד לאדוני את כל אשר נעשה, עודם מדברים כזה וירד המעופף ויבוא לפני המלך ויגד לו את כל אשר קרהו כי מאז דרך על מדרגות העליה רוח א נשאתהו למעלה עד לב השמים ואין מידה מציר רק לעת כזאת אשר הורידתהו כיוורר על שלבי הסולם ותנהלהו הלאה עד בית המלך, גם הגיד אז לפני המלך את עצת העמים והסכמתם יחדיו לכרות ברית לבלתי מכור את אומות ההדס רק בעד כה גרוש :

כסמיע

שבחי הצדיקים

טז
אגוי מוד לשבכה קבץ לכמסה ועשרין ריש מן יד ארב וחממל לשבכה ותם מאשי מעא אררב דיטללעהא פוק יערי אדי יקוד להו, וחין וצד ליטרע ביהא ללעלי רפע ארב עיניה ללסמא ודכר בעץ השם קרוש אדי מערוף ענדהו וטלב מן אלה ב"ה ליבון לגוי טארע פי אהוא והוא מחממל בשבכתהו פוק מנהו ויבון פרנה ועגב ענד גמיע אמכאיק לאגל ישופו גמיע אמכלוקין קוות אלה ב"ה ומעזזתהו פי אאומה ארוחידה אאומה אמכתארה אאומה אישראיה אדי כל מא יטלבו מנהו יבון ויציר מהל אורד אלעוין ופריד לאובוה אדי יקצי להו אובוה כל מא יטלב מנהו חלן ללא יחיר עליה .

תם קבל אלה ב"ה צלאת ארב וצאר אלגוי אמד' טאע פי אהוא טאיר מתל אטיר והאש מא כאן יעלא והוא יצאר חתא אלדי צאר מתל אעצפור בצורת בנאדם ושככת אריהאן פוקהו וצאר עגב כביר וגריב ענד כל מן כאן ישופהו ולא ערפו האש יבון האד אטיר אמכדוע והאש מחממל פוקהו .

פאגתמעט גמיע נאם אלבלאד לתשוף האד אלעגב אמוהם ומשאו גמיע אכאבר אלבלאד וככברו לסידנא אבאי יר"ה ותעאגב אבאי כתיר

כלל

dos, s'élevant sans cesse dans le ciel."

"Mon ami, lui dit le roi, c'est un prodige dont je vois que vous êtes la cause, mais je vous en prie, donnez-moi des éclaircissements." Le Rabbin répondit alors au roi: "Cet homme volant va maintenant descendre et se présenter devant sa magesté pour lui raconter ce qui s'est passé." A peine prononçait-il ces mots que l'homme volant, tel un robot, descendit du ciel, se présenta devant le roi et lui relata tout ce qui était arrivé. Depuis qu'il avait foulé l'escalier du grenier, un souffle divin s'était emparé de lui et l'avait transporté dans le ciel. Ce même souffle l'avait à présent fait descendre sur terre, tel qu'on descend les marches d'une échelle, puis l'avait conduit au palais du roi. Il rapporta au roi l'accord conclu par tous les marchants pour forcer les Juifs à payer la gerbe de myrte à vingt-cinq piastres.

Le roi s'émerveilla de la sainteté du Rabbin et de son pouvoir de réaliser de tels miracles par esprit divin. D'autre part, il fut très indigné d'apprendre cette intrigue. Il ordonna de châtier les marchants et annonça dans toute la ville que le myrte serait vendu au prix normal. Il fit ramener le Rabbin avec tous les honneurs qui étaient dûs à cet homme de D.. Tous les Juifs se réjouirent de cette miraculeuse intervention de leur Rabbin et ils en louèrent l'Eternel.

שבחי הצדיקים

בשמוע המלך את כל הדברים האלה התפלא הפלא ופלא על מפעל הרב הנורא ויבן כי רוח ה' בקרבו לעשות נפלאות, ועל כל הנכרים חרה אפו בקצף גדול על עשותם כזאת ויצו ליסרם ולהעביר קול בכל העיר כי מחיר האומות יהיה כמאז וקדם וישלח את הרב בכבוד גדול לביתו וישמחו כל היהודים על מפעל הרב ויהללו את ה' :

ה) מעשה בהרב הנז' ז"ל

מעשה נורא היה בימי הרב הקדוש הנז' זיע"א כי היה בעיר הנז' יוקר השערים במאד מאד ובטרם תנוח התבואה על פני הארץ ישברו אותה השוברים בזרוע גדול וביד חזקה ככל אשר יושת מחירה מפי בעליה, ותלא כל העיר ותצעק על היוקר הנורא והכבד מאד, אז נועצו להגיד לה' הנז' את הצרה הזאת אולי יוכל לרפאת את שברם בתפלה או באופן אחר כי הרבה פתחים למקום, וכן היה, ויגידו לו את צרת לבם וישכם הרב בבקר ויצא לשוק למקום מוכרי התבואות ויענ עונה גדולה במטהו על כל שוק התבואה וישב הרב למקומו ומהיום ההוא והלאה ירד השער הלך וחסור יום יום והתבואה

סימס

שבחי הצדיקים

עלא האד לכבר ולא תחקק ענדהו אא מא כרג הווא בידהו ושאף בעיניה האדאך אלבנאדם אטאייר, וסתאענב כתיר פאנאובוהו לודאמהו וקאלוהו לא יכון דאך אא מן פעל ארב לכביר מתע איהוד לאין הווא משהור ומערוף אנהו קאצר יפעל אפעל מענבין מתר האדו ואכרת מנהם, דלחין יבעת סידנא עלא ארב אמד והווא יפאהמהו ויעררפהו סבת האד אטיר אגריד ואעניב פלחין בעת לבאי כרוסה מעא קיאד אבלאד ליכון ארב אמד יוצל ענד לבאי ומשאו ענד ארב וקאו להו יא סיד נעלמוך אן סידנא לבאי יחב עליך ובעת מעאנא לסיאדתך כרוסה עלא אש תרכב ותוצל להו פלחין, וערף אהרב עראש בעת עליה ארבאי וקאם חלן זרכב ומשא מעאהם, וחין קרב ליוצל ענד לבאי וקף להו סידנא לבאי בקדר כביר וחטטהו מעה גנבהו אלימין עלא כרסי מוהם ולגברו באאסמה ליעררפהו כף סבת אטיר אמד.

ארב בינת אצחכה עלא וגהו אלטארה פנאוב לסידנא לבאי וקל להו חתא אנא ענדי ענב כביר עלא האד אלבנאדם אטאייר ולא ערפת כף טאר בלאשי אננאח, לאין האד לבנאדם שרית מנהו סבת ריהאן וקלת להו

סימס

CINQUIEME HISTOIRE

Voici l'extraordinaire histoire qui arriva dans la ville de Tunis grâce à une autre intervention miraculeuse de ce même Rabbin, Rabbi Yéchoua Bessis, puissent ses mérites nous protéger, Amen.

Le prix du pain était devenu exorbitant car à peine le blé était déposé sur le marché pour être vendu, de puissants marchands s'en accaparaient par la force à n'importe quel prix, et ce céréale devenait extrêmement rare et cher. Toute la ville était désespérée; tous se lamentaient de la disette et des prix démesurés. Aussi décidèrent-ils d'un commun accord, d'aller rapporter à leur Rabbin le malheur qui les frappait. Peut-être pourrait-il trouver une solution grâce à ses prières ou à toute autre intervention, car D. peut ouvrir bien des portes de salut.

Le Rabbin se leva très tôt le matin et se rendit au marché à l'emplacement des vendeurs de grain; il traça un grand cercle de son bâton tout autour du marché au grain et retourna chez lui. A partir de ce jour, le grain redevint abondant sur le marché et les prix ne cessèrent de baisser.

Ses disciples lui demandèrent quel était le secret de ce cercle qu'il avait tracé et du renversement de la situation. Il leur explica: "Les Kabbalistes nous apprennent

שבחי הצדיקים

היתה כל היום על פני השוק כחול ימים וישאווהו תלמידיו לאמר נא יודיענו אדמו"ר מה כח בעוונה שעשית כי כלה הרעב מן הארץ, ויענם הלא תדעו מ"ש המקובלים ז"ל כי בעת שיש חרון אף בעולם בימי אז יבואו הקלי' והחיצונים בדמות בני אדם לשבור בתוך הבאים וישליכו את השבר אשר הם שוברים במצולות ים להרעיב ולענות את בני האדם, כי על כן ענתי עונה על כל סביבות שוק התבואה ע"י כוונות ידועות אצלי למען אשר לא יוכלו הקלי' והחיצונים לגשת הלאה ולעבור את העונה ובכן נותרה התבואה לרוב על כל פני השוק וירד השער יום יום כאשר ראיתם:

(ו) מעשה בהרב הנז' ז"ל

מעשה בימי הרב הנז' ז"ל כי בא לפניו איש יהודי צועק חמס מרעהו ויאמר כי יש לו חזקה בבית אשר קנה רעהו מהזולת וכי זאת לפניו היה כל שוכר בית בראשנה מאת רעהו והחזיק בה גם שאחרי כן יצא מאותה הבית עד לו חלק חזקתו בה מאת כל שוכר שיבא אחריו וישבור את הבית ההיא, וחזקה זו היתה נקראת ברשון ערבי "שער אקנדיל" ר"ל שהוא המתחיל

האין

שבחי הצדיקים

ליוצצלהא לצאר ויטרלעהא ללערי מתאעי זמן חין אדי טלאע עלא דרוג לערי לרלחין והווא באקי טלאע ויטיר פי אהוא ולא ערפת פאין מאשי יהרב באשככה מעא אפרום אדי דפעת להו.

פצחך סידנא אבאי כתיר ופהם אין אלרב הווא אשככה פי האד אטאיר וקא להרב בגיר חתא שך אדי סידנתך הווא אדי כאן סככה פי תטיירהו ורלחין נרנבך תפאהמני עלאש מן חאנה והאש עמל חתאי אדי צאר להו הכרא, בחיאת ראם אבאי אדי לא יכון ענדך חתא כוף וצור מן דאך.

פאנאוכהו ארב, למארא סידנא אבאי ירנבני לנפאהמהו סבת אטאיר? אטאיר בדאתהו יהבט וידכל ענד סידנא ויעררפהו כל מא צאר הומאן מאזאו יתכללמו פי האד אלכלאם וישופו אין אטאיר צאר יהבט פי יהוא מתל אהאבט עלא דרוג אסלרום חתא אדי וצר ללארץ ותם מאשי וראכל קבאא ענד סידנא אבאי חתא אדי וצר לענדהו, פנשדהו אבאי, כיף סבתך והאש עמלת חתא אדי צאר לך האד אמועאקבה לעניבה? תם בדא יתכללם מעא אבאי והווא מרתל אמדהוש וקא להו האש נקול לסידנא אנא טלאע בהאד אשככה ללערי מתע האד ארבי ולא נפיק

כנפ"ט

que lorsque la colère divine règne dans le monde, alors les esprits du mal et les puissances impures se cachent sous des formes humaines et viennent acheter du blé qu'ils jettent ensuite dans les profondeurs de la mer afin d'affamer et de torturer l'humanité. C'est pourquoi j'ai tracé un cercle tout autour du marché aux grains, en me concentrant sur des concepts sacrés que je connais dans un but spécifique. De cette façon, les esprits du mal et les puissances impures ne peuvent pas traverser le cercle et avoir accès au marché. La récolte est ainsi restée dans le marché, offerte à tous et son prix diminue de jour en jour comme vous l'avez constaté."

SIXIEME HISTOIRE

Cette histoire se passa du temps de ce même Rabbīn, Rav Yéchoua Bessis, de mémoire bénie. Un jour, un Juif se présenta devant lui et cria à l'injustice contre un autre homme argüant qu'il avait droit sur la maison que ce dernier avait achetée, car toute personne qui louait une maison et était le premier à s'y installer conservait un droit sur celle-ci, même après l'avoir quittée. Elle jouissait de ce droit de "Hazaka" vis à vis de tous les locataires qui lui succédaient. Ce droit s'appelait en Arabe chéoul el candil, ce qui signifie que la première personne à s'instiller par Hazaka dans une maison et à y allumer une lumière avait un droit sur elle. Cet homme avait

שבחי הצדיקים

ראשון להדליק בה את הנר ולהחזיק בהו כי הוא היה השוכר ראשון והתחיל הוא להדליק בה את הנר. וישלח הרב לקרוא לרעהו לביא למשפט אתו לראות מה מענה פיהו:

רעהו הקונה היתה אמו מבשלת בבית המדוך וכשומעו כי עמד בעל החזקה על חזקתו לפני הרב הגל הלך לפני אמו ויספר לה את כל אשר קרהו ותלך אמו ותגד למדך וישלח אז המלך סריסאחד להרב ויאמר לו כה אמר המלך, אינני מכיר טענת החזקה ולא ידעתי הדלקת הנר וישב הרב וישלח לקרא לקונה ויבא לפניו ויאמר לו חייב אתה לתת לרעד את חלקו בחזקה שיש לו בבית אשר קנית, ויען הקונה ויאמר להרב, הלא שלח איך אדוני המדך לאמר כי לא ידע ולא יכיר בטענת הדלקת הנר, ויאמר לו הרב אדוניך לא יכיר הדלקת הנר, ואדוננו יכיר הדלקת הנר לך מהר תן לו חזקתו ואתה וישב הקונה וילך הוא ואמו ויעמדו לפני המלך ויספרו לו לאמר כי שב הרב עוד הפעם להכריחנו לתת את החזקה ונאמר לו הלא אדוננו אמר כי לא ידע הדלקה זאת וישכנו לאמר אדוניך לא יכיר את ההדלקה, ואדוננו מכירה:

המלך כעס מאד מאד ויחר אפו ויתרגז בשומעו ויאמר:

שבחי הצדיקים

בנפסי לא שאקיא צארו טיעין עלא יהוא מתל טיעין עלא אדרונג ולא צאר ענדי חתא חכמא או שלטה פי מפאצלי לנמנע נפסי מן אטלוע חתא אדי טרת קריב לסמאה ובעד צארו שאקייא יהבטו מתל מא טלעו וצארו מאשיין בגסתי חתא אדי וצלוהא לענד סידנא ולא בקיר נערף חסאב מעא שאקייא אנהם יטלעו בגסתי וגסתי מתל אמייטא ויהבטו ביהא וימשיו ביהא פאן זריד כאטרהם וגמיע אשלטה ואחכמה צארת ניר פי ריאסת שאקייא.

לבאי חין סמע בלאמהו צחך ותעאגב כתיר וקאלהו לאזם תעררפני האש עמלת להאד ארבי מן שאקאט, גאוכהו אגוי האש נקול לסידנא תערף אדי תפקו גמיע באיעין אלריחאן ואנא מעאהם אדי לס נביעו אשבכא לא בסום כמסא ועשרין ריא ולם קדר חתא יהודי לישריהאבהאד אסום חתא אדי גא האד ארבי לישרי אריחאן מן ענדי וטלבת להו פי סומהא מהל מא תפקנא ופלחין דפעלי חקהא באתמאם ומשית מעאה דנטלרעהא להו לרעלי וטאח גמיע האד אהם ניר פי ראסי.

פלחין המק לבאי כתיר עלא מואין אריחאן וכטטאהם פי דאך ועמל בריח פי וצט תונם אדי

été le premier locataire de la maison et l'avait éclairé en premier. Le Rabbin envoya quérir l'autre homme afin qu'il comparaisse devant lui en jugement en présence du plaignant et qu'il fasse connaître sa défense.

En entendant que le plaignant voulait faire valoir son droit auprès du Rabbin, le défendeur, acheteur de la maison, alla chez sa mère qui était cuisinière au palais royal et lui raconta son cas. La mère, à son tour, intervint auprès du roi en faveur de son fils. Le roi envoya alors au Rabbin un eunuque avec le message suivant: "Telles sont les paroles du roi: je ne reconnais ni ce droit ni la plainte qui en découle, puisque je n'ai jamais entendu parler de l'argument de l'allumage des premières lumières.

De nouveau le Rabbin envoya chercher l'acheteur. Celui-ci se présenta devant lui et il lui dit: "Tu dois donner à cet homme ce qui lui revient en fonction du droit qu'il possède sur la maison que tu as achetée." L'acheteur répondit au Rabbin: "Notre seigneur le roi ne vous a-t-il pas fait dire qu'il ne reconnaissait pas cette plainte concernant l'allumage des premières lumières?" Le Rabbin répliqua: "Ton maître ne reconnaît pas cette pratique mais notre maître la reconnaît. Hâte-toi de lui donner ce qui lui revient."

L'acheteur retourna chez sa mère; tous deux allèrent raconter au roi que le Rabbin voulait les contraindre à payer au premier locataire de la maison ce qu'il réclamait.

שבחי הצדיקים

זאת, וישב המלך ויאמר אליהם הגירו לי עוד הפעם מה היתה מענית, במים לכם כלשונו ממש ו תוסיפו על דבריו, וישבעו לו לאמר חי נפש אדוננו כי כן היה לשונו ומאמרו, אדונך לא יכיר את הדלקת הנר ואדוננו מכירה וישב המלך ויבן את מענה הרב ויצהלו פניו תחת כי מלאו חמה וכעס בראשונה, ויאמר להם המלך, כן, כן הוא, במים חכם הוא מאד, בצדק כל אמרי פיו, אמת ואמונה כי אנכי אדונך לא הכרתי את ההדלקה, אכן אדוננו איש האלקים הוא משה אדון כל הנביאים מכיר את ההדלקה כי על כן מהר תן לו את חזקתו כמשפט אשר הרץ אדוננו משה כאשר אמר במים:

(ז) מעשה בהרב הנז' ז"ל

מעשה בהרב הנז', כי בימי הראשונים טרם מלכות צרפת יר"ה היה גלות גדול בעיר הבירה תונס יע"א וכל איש מישראל היה מוכה בחרפה ובוז מהנכרים על לא חמס בכפס וכל הנקרא בשם עברי בעוברו מול אחד הנכרים אז מכהו הנכרי מכה רבה על קרקדו מכת אכזרי בלתי חנינה וחמלה:
ועל כלם רבתה שנאת נכרי א' רע מעללים

שבחי הצדיקים

מא תמא כאן לעארא לסאבקה וסייע אלהם לצארהו בזמיע לכבוד וערפת גמיע נאם תונס קוות ארבופרחת גמיע איהוד עלא האר לקידוש השם ידי עמל אלה סבחהנהו מעאהם.

(ח) מעשה פי הרב אמר

מעשה פי אייאם אגאון אסייד אמר ידי פי אחר מן אסנין וקענלא כתיר פי אנעמה וכל מא כאנו יגיבו קמח ושעיר פי וסט ארחכה הלן כאן יתבאע בגיר חתא תעטיל וכאן יוקע עראך כתיר בין אשארין ידי כל חר מנהם יעארך באש יסבק ישרי הווא פי אאוול מן שאן ידי א תאי לם כאן יפצל להו מא ישרי אלה ביה יננינה מן כל שר אמן.

פאגתמעו גמיע נאם אבלאר ומשאו כלהם לענד אסייד אמר וקאלוהו לם יכפא מן סידנא חוא אבלאר כיה צאר ידי גמיע אנאם הארת מן כתרת אגלא לקוי ידי וקע פי לקות וכל מא יגיבו מן קמח ושעיר חרן יתכאטפוהו אשארין בעראך כתיר ואבלאד מאשיה תהלך במ ולם ערפנא כיה יציר, בהאדה נרגבו פצלך אלעיו תתשוף לרבלאר בעץ אתיקון ותסכף עלינא ואלה ביה יכון פי עונך אמן.

Lorsqu'ils lui avaient rapporté les paroles du roi disant qu'il ne reconnaissait pas ce droit, le Rabbin leur avait répondu: "Votre seigneur ne reconnaît pas ce droit, mais le nôtre le reconnaît". A ces paroles, le roi se mit en colère. Il leur demanda de répéter textuellement la réponse du Rabbin, sans rien omettre ni ajouter à ses paroles. Ils jurèrent sur leur vie qu'il avait très exactement répondu en ces termes: "Votre maître ne reconnaît pas le droit de l'allumage mais notre maître le reconnaît."

Le roi réfléchit un instant puis il comprit la réponse du Rabbin et son visage qui avait tout d'abord exprimé la fureur, s'éclaira: "Certes, leur dit-il, Bessis est un grand sage. Toutes ses paroles ne sont que justice et vérité, car moi, votre maître, m'ai point reconnu le droit de l'allumage alors que l'homme de D., Moïse, notre Maître et celui de tous les prophètes, le reconnaît. C'est pourquoi, vous devez sans tarder payer au locataire le droit qui leur revient selon le décret de notre Maître Moïse, comme vous l'a dit Bessis.

SEPTIEME HISTOIRE

Cette histoire s'est passée à l'époque du même Rav Yéchoua Bessis, avant l'avènement du protectorat français. Grand nombre de Juifs habitaient Tunis la capitale. Ils étaient alors humiliés et persécutés sans raison par les habitants non-

שבת היצדיקים

צורך היהודים ראש פרטים יאמר ואזה :
היה טבח בתוך חנותו בבית המטבחים מול דרך
בית תפלת היהודים, יום שבת קדש עבר הרב
הנ"ל בדרך הוא ללכת לבית התפלה
להתפלל שחרית, ויראהו הצורך ההוא מרחוק
וירדוף אחריו להכותו כדרכו הרע ויבט הרב
מאחריו וירא אותו ויתן הרב עיניו בו
ובחנותו ויפן לדרכו ולא שת לבו עוד אליו
ישור פר היה שחוט ומנותח לנתחיו בחנות
הנכרי הצורך ההוא וברגע נהפך לדמות
אשה שחוטת ומנותחת כאשר הציץ הרב בעיניו
עליו ובטרם ישיג הנכרי את ראש הרב
להכותו קדמו פניו השיגורו סריסי המרדך
ויבהירוהו להביאו לבית המלך בכבלי ברזל
ותהום כל העיר ויאספו אחריו מקטנם ועד
גדולם וצועקים מר על אכזריות לבו איך היתה
מצחו נחושה לשהוט אשה מבני אדם וינתחה
למכור את בשרה ויוליכו את גוית האשה בידם
להראותה למלך :

המרדך נשא עיניו וישקף בעד החלון והנה
שאון העיר עולה השמימה והמון רב
הומים כזומית ים וגליו וקול חיל גדול באים
למשפט, מה נדיה בעיר — שא המלך בתמהון
לכך

שבת היצדיקים כא

אסייד אמר בכותרת עלמהו אקווי פי חכמת
אקבלה מעשיית ערף צחיה סבת האר אנגליא
אכוכוף, והננאהם אדי בעון אלה גדוא יכון
רבין כתיר פי אקות ויוגד יאמר חתא אדי יפצרו
פי וסט ארחבה וירגעו ביה, וחין צבא יצבאה
בכבר ארב אמר ומשא לרחבת אנעמה ודוור
דורא עלא גמיע דואיררהא בעצאתהו ורגאע
לצארהו, ומן דאך אנהאר צארת אדרחבה
עאמרה אנהאר כאמל בארנעמא ורכצת יאמר
וסבעת גמיע אנאם מן כיר אלה ביה ופצלת
אנעמא פי וסט ארחבה חתא אדי רגעו ביהא מתל
סנין אכיר.

תם סתקצאוהו אלתאמרה מתאעהו וקאלהו
נרגבוך יא מוריננו הפאהמנא האש עמלת חתא
אדי וגר גמיע האר אכיר, וגאובהם תכונו הערפו
אדי חכמי הקבלה עליהם אלסלאם כתבו אלדי
חין יכון נצב אלה ב"מ פי וסט אבלאר יכונו יגיו
אקליפות ואחיזונים בצורת בנארמייה ויביירו
מעא גמלת לכי"א מן אנעמה ויצבבהא פי קרב
אבחר אלה מעאפינה אמן, בהארא אנא דוורה
בעצאתי עלא ארחבה דורא כבעץ כוונות אלדי
ערפני אלה ביה ומן תמא לס צארו ינגמו אכתר
לירכרו אקליפות ואחיזונים לוסט ארחבה ונמיע
לכך

Juifs. C'était un fait courant de se voir asséner impitoyablement un coup sur la tête par un non-Juif que l'on rencontrait en chemin. L'un d'eux en particulier était connu par sa haine extrême envers les Juifs. Ils les tourmentait semblable à un serpent venimeux. Boucher de son métier, il avait son magasin au milieu de l'abattoir face au chemin menant à la synagogue.

Un saint Chabat, notre Rabbin passait par là pour se rendre à l'office du matin. Cet homme maléfaisant le vit de loin et le poursuivit en courant afin de le maltraiter de la même façon qu'il agissait envers les autres Juifs. Le Rabbin se retourna et le vit. Il fixa du regard son magasin, puis reprit son chemin sans plus lui prêter attention.

Le tumulte de la foule arrêta net le scélérat. En effet, un boeuf avait été égorgé et découpé en morceaux dans son magasin. Or le regard du Rabbin lui avait donné en un instant l'apparence d'une femme égorgée et dépecée. Devant ce spectacle, les passants poussaient de hauts cris d'horreur. Deux eunuques du roi, de passage, se saisirent du mécréant boucher et se hâtèrent de le conduire au palais du roi. Tous les habitants de la ville, du plus petit au plus grand, excités, s'assemblèrent derrière lui décrivant sa cruauté. Comment ce barbare avait-il eu l'audace d'égorger une femme pour la découper et vendre sa chair? Ils emportèrent le cadavre afin de le montrer au roi.

שבחי הצדיקים

לכב בעד האשנב :

נפשות בני אדם נתנו ביד האכזר פלוני הטבח להשמיד להרוג ולאבר ואף כי למכור את בשרם במשקל — ענו כר העם מקצרה ויראוהו את גויית האשה השחוטה אשר מצאו בתוך חנותו מנותחת לנתחיה לעיני כל עובר : **קצף** רב קצף המלך וחמתו בערה בו ויחרד ויתר לבו בראות עיניו את גויית האשה האומללה היא וידחף את סריסו לאמר חושו מהר להסיר את ראשו מעליו ומה תחילון עוד ? אחרי עשותו הנבלה הזאת ועין כל תעידהו : **סריסי** המלך הבהילוהו להובילו למקום הרצח ולא נתנוהו השב הדבר ל המלך ויתחנן מאד ברב חמרמר וקול מר לפני הסריסים ויאמר מה אומר ומה אצטרק האהים מצא את עוני היום , בטח תאמינו כי רק שור פרטבחתי למכור ולא נגעה ידי חלילה לשחוט אשה ואיך ימלאני לבי לעשות זאת, ולא ידעתי מי המיר את השור באשה או מי החליף את הבהמה באדם ? ומי הוא המתגולל עלי ואי זה הוא המתנפל על נפשי לספותה :

זקן אחד בן שמונים שנה היה בתוכם ויאמר לטבח הנז' הגידה לי עתה מי ומי שונאיך ומכקז

שבחי הצדיקים

כב אנעמה תפצל מן נקץ וכייה וכהארה טארת ורכצת כתיר .

מעשה פי הרב אמד'

מעשה פי אייאם מורינו הרב למדכור זיע"א ידי טריקא ואחדא גא לענדהו יהודי סאבי בצאחכהו עלא ידי שרא צאר מן לגיר והוויא ענדהו פיהא חזקה ידי כאן כאריהא הוויא אאוולאני ולאייין סאבק כאן כל מן יכרי צאר אאוולאני פי צאר גדידה וסכן פיהא יכון ענדהו פיהא חזקה ולו כרג מנהא וכראהא מולאהא ללגיר לאום ידפע אלכארי אלתאני ללכארי לאוולאני מנאכהו פי לחזקה וכאנת תסתממא אסם לחזקה אמד' שעור לקנדיל' עלא ידי ברא הווא לאוולאני וסכן פיהא ושאעל פיהא קנדילהו ובעת ארב עלא צאחכהו לשארי אמד' באש ישוף האש גואכהו פי אמטלב אמד' .

צאחכהו ענדהו אמו טבבאכה פי צאר אצולטאן , וחין סמע ידי מול לחזקה אמד' וצצל סכאיתהו לקדאם מורנו ארב אמד' סבק ומשא חכא לאמהו מא צאר ופי לחין משאת אמרהו וכבברת לצולטאן ובעת אלצולטאן ספאייש להרב וקא להו האכרה קא סידנא אצולטאן לס

Le roi se leva et regarda à travers sa fenêtre: le tumulte de la ville s'élevait jusqu'au ciel. Une grande foule orageuse, semblable à grande armée déchainée, venait réclamer justice. "Que se passe-t-il dans la ville?" cria le roi, consterné, à travers la fenêtre. La foule répondit en hurlant: "C'est un boucher de viande humaine. Il tue des personnes pour vendre leur chair. Voici le corps dépecé de cette femme qui était exposé dans son magasin à la vue de tous les passants." Le roi fut pris d'une grande fureur. La colère l'enflamma. Il se mit à trembler et son coeur se serra à la vue du cadavre de cette malheureuse femme. Aussitôt, il ordonna à ses eunuques: "Décapitez cet homme de suite! tous sont témoins qu'il a commis cette infamie.

Les eunuques du roi s'empressèrent de le conduire au lieu d'exécution sans lui permettre de dire quoi que ce soit pour se défendre. Il les supplia le coeur brisé: "Que vous dire? Comment me justifier? Croyez-moi, j'ai seulement abattu un boeuf pour le vendre. Je n'ai jamais porté la main sur une femme, à D. ne plaise, pour l'égorger. Comment aurais-je eu le coeur de commettre un tel crime? Je ne sais qui a transformé ce boeuf en femme, qui a remplacé une bête par un être humain. J'ignore qui en veut à ma vie et recherche ma perte?

Un vieil homme était parmi eux. Il demanda au boucher: "Quels sont tes ennemis et qui te veut du mal?" Le boucher répondit: "Tous les Juifs réunis me vouent une

שבחי הצדיקים

ומבקשי רעתך ?

כל היהודים גם יהד נקם בלבם ואיבת נצח להם תחת איבתי למו ושנאתי לזכר שמם כל הימים — ענהו הטבח, כי מי מהם העובר לדרכו דרך חנותי וילך לשלום בלי הכותי אותו מכת קרקד עזה או אז תתענג נפשי אף בשרי ישכון לבטח, שני אחרוק וימס רבבי בי עד כלותי חמתי כם, הלא גם היום הזה א תופע עליו נהרה, עבר רב היהודים מול פני ולא נחתי ולא שלותי ולא שקטתי עד שקמתי להכותו קרקד ברוב שנאתי ועברתי השמורה נצח אמנם אהה טרם השיגתהו ידי כתרונני סריסי המלך ויבא רוגז נורא עלי פתע פתאם לעשות בי משפט מות :

אכן נודע הדבר — ענהו הזקן, לך התרפס ורהב רב היהודים אשר יזמת להכותו בטח תאמין כי ידו עשתה זאת לשנות דמות השור בדמות אשה כי הוא מפליא לעשות יותר מאה אי סכל, נבל ובער, איך מלאך לבך לשרוח יד ברב נורא ואדיר כמוהו ? מי הקשה איו וישלם ? **אז** השיב א לבבו ויבן כי נבוחים וישרים דברי הזקן, ויפיל תחנתו לפני הסריסים ההולכים להסיר את ראשו, ויאמר נא אדוני, הכו נא לי

שבחי הצדיקים

כג

נפתערף במטלב אחוקות ולא נעקל שעור אקנדיד הרב סמע ופכת ורגע בעת עלא ישארי אמדי וגא לענדהו וקא להו הרב מזוזם עליך באש תעטי לצאהבך מנאבהו פי אלחוקה, גאובהו ישארי וקא להו, לס בעת לך סידנא אדי לס סתערף בשעור אקנדיד ? רגע קא להו ארב סידך לס יסתערף בשעור אקנדיד אמא סידנה יסתערף בשעור אקנדיד, תמשי דלחין פיסע תעטיה אחוקה מתאעהו-ברא תעטיד .

רגע ישארי ומשא הוא ואמו לענד יצולטאן וקא להו אשנקורו לסידנא תבון תערף אדי ארב רגע נצבנא באש נדפעו אחוקה, וקלת להו אדי סידנא קא לס יסתערף בהאר למטלב מתע שעור אקנדיד, וגאובני וקאלי סידך לס יסתערף בשעור אקנדיד אמא סידנא יסתערף .

יצולטאן חין סמע דאך חמק ורעש יאסר יאסר והבדל וגהו בכרת אנצב ולאאר ארדי שאערה פי גסהו עלא ארב, ורגע קא יצולטאן לשארי ארמד עווד חכילי האש גאובך בסים באנטק אדי כרג מן פמהו לא תזיד ולא תנקקן מנהו חרף, גאובהו ישארי וקא להו, בחיארת ראם סידנא יצולטאן אדי האכדא כאן מנטק לסאנהו וקואהו, סידך לס יסתערף בשעור אקנדיד אמא סידנא יסתערף ביהא .

haine eternelle et un désir de vengeance en raison de l'hostilité et de la haine que je leur porte et que j'ai toujours ressentie envers eux dès que l'on mentionne leur nom. Lorsque que l'un d'entre eux passe devant mon magasin, je lui assène un coup violent sur le crâne. Alors mon coeur se réjouit, mon corps se rassérène, Tant que ma colère envers eux n'est pas consumée, mes dents grincent et mon coeur enrage. Aujourd'hui encore, jour funeste, le Rabbin des Juifs est passé devant moi et je n'ai eu de cesse que je ne me lève pour frapper son crâne de toute ma haine sans quoi je ne pouvais trouver calme et sérénité. Mais avant même que ma main ne l'atteigne, les eunuques du roi m'ont encerclé, j'ai été victime de la colère du peuple qui m'a fait condamner à mort."

"Dans ce cas tout est clair, répondit le vieillard, va te jeter respectueusement aux pieds du Rabbin des Juifs que tu voulais maltraiter. C'est certainement lui qui a donné au boeuf l'apparence d'une femme. Il peut faire des miracles encore plus extraordinaires que celui-ci. Tu es un insensé, un scélérat et un ignorant d'avoir osé porter la main sur un homme sain et vénérable. Celui qui agit mal envers lui est traité comme il le mérite."

Le boucher se rendit compte de son aveuglement, il comprit que le vieillard avait parfaitement raison. Entretemps, les eunuques étaient sur le point de l'exécuter,

שבחי הצדיקים

עוד רגעים אחדים ושובו נא עמי לבית רב היהודים לבקש על נפשי ממנו אולי יחנני ויסיר מעלי את המות הזה וישוב השור לכשהיה ולא אוסיף עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי: **וישובו** הסריסים עם הטבח לפני המלך ויגידו לו את כל דברי הזקן הנל נייטב הדבר בעיניו לבלתי המיתהו טרם עמדו לבקש מחילה מהרב אולי כן הוא שהרב הפך את השור לאשה והרב זיע"א ידע נאמנה כי באים הם איו לבקש מחילה מאתו ויצו את נערו לאמר עמוד על פתח הבית ותען לאשר יקרא עלי כי עתה סעד וישן לנוח ולא אוכל לקרוא לו להקיצו אך שובו איו שנית אחר ב' שעות כי אז יעור הרב משנתו: **בבוא** הסריסים עם הטבח והזקן לבית הרב לבקש מחילה מצאו את נערו עומד על הפתח ויענם כאשר צוה, והוכרחו להכות עד הקיצו לפני פתח הבית כעבדים, ואחר עבור ב' שעות בא הטבח לפני הרב ויפול לפני רגליו ויבך ויתחנן להעביר את אשמתו אשר אשם לו ולמחול על פשעו וזדונו וישוב השור כשהיה ויאמר לו הרב לא אמחול עד כי תקדיש ארת החנות קדש לבית תפלת היהודים וינתן דת המלך כי לא יוסיפו עוד הנכרים בני עולה להכות ^פ

שבחי הצדיקים

כד תם רגע יצולטאן וצחך וצאר קלבהו שרהאן ופרחאן עוץ אדי כאן מעממר בלחמק וקאר יצולטאן חקיק חקיק, ותאבת כלאם בסיס, בסיס צארק פי כלאמהו ואחק מעאה, עקלייתהו נציפה וגואבהו מצואב, צחיח אדי אנא סירך לס נעקל ולא נסתערף בשעור אקנדיל אמא סידנא כלים אלדה הווא סאידנא מוסא אלאנבי סיד גמיע אלאנביא יסתערף בשעור אלקנדיל בהארא דרחין תמשי תדפע להו מנאבהו פי לחוקה כמא חכם בסיס.

(1) מעשה פי הרב למד

מעשה פי ארב אמר, אדי פי אסנין אסאבקין קבל מא דכלת תונס תחת חכמת פראנצה כאן גלות קוי ערא איהוד סכאן תונס מן אגוים אלדי כאנו יצרבוהם ויכצוהם וחין יתעדרא יהודי קבאת גוי לאזם אגוי יצרבו עלא ראסו סתאככה ויקול להו לאזמך תקבל סתאככת אובוך וגרדך מענאה אדי האדי חאגה כארגה מן איאם אובוך וגרדך אדי אנתו תחת חכמא מתל וצפאננה ואוחנא מתשלטין עליכם כמא יריד קלבנא. מן גמלתהם כאן פי תונס ואחר סואר גוי ^{קלדי}

lorsqu'il les supplia ainsi: "De grâce, mes seigneurs, attendez, je vous en prie encore quelques instants et accompagnez-moi à la maison du Rabbin des Juifs afin que je lui demande grâce. Peut-être aura-t-il pitié de moi et sauvera-t-il ma vie en redonnant au boeuf son apparence première. Plus jamais je ne lèverai la main sur un Juif comme je l'ai fait jusqu'à présent."

Les eunuques revinrent alors avec le boucher auprès du roi et lui rapportèrent toutes les paroles du vieillard. Il plut au roi de ne pas faire exécuter le condamné avant qu'il n'aille demander pardon au Rabbin. Peut-être était-ce bien lui qui avait transformé le boeuf en femme.

Or le Rabbin avait prévu cette démarche. Il ordonna à son serviteur de se tenir sur le seuil de la maison et de répondre à quiconque viendrait le voir: "le Rabbin a pris son repas et à présent il se repose. Revenez le voir dans deux heures, d'ici là, il se sera réveillé". Lorsque les eunuques arrivèrent chez le Rabbin accompagnés du boucher et du vieillard, ils trouvèrent le serviteur debout sur le seuil de la maison. Celui-ci leur répondit ce que le Rabbin lui avait ordonné de dire; ils furent obligés d'attendre sur le seuil comme des esclaves.

Lorsque deux heures furent écoulées, le boucher se présenta devant le Rabbin et se jeta à ses pieds en pleurant. Il le supplia de pardonner sa malveillance et son

שבתו הצדיקים

שבתו צדיקים כה

אִי לֵם בָּאן יִקְרֵר יִהְיֶה יִסְמַע כְּלִמַּת אִסַּם יִהְיֶי כְּתִרַת אֲצִירֵיהֶם מִתְּאֵעֵהוּ וְאִבְנִין אִרְי פִי קִלְבָּהוּ עֵלָּא אִיהוּד וְכֹאנַת חֲאֵנוּתְהוּ עֵלָּא תְּנִיַת צִלְאֵת אִיהוּד וְכֹל יְהוּדִיִּאִין כֹּאן וַיִּתְעַדְדָּא קִפְלָתְהוּ כֹּאשׁ יִמְשִׁי צִירְלִי וְגַרְי פִי גִרְדִּיתְהוּ וַיִּעֲשִׂיהָ סִתְּאִכְכָּה עֵלָּא רֵאסְהוּ חֲתָא אִרְי צִירַת נְסִיעַ אִרְי יְהוּד תְּתַעַדְדָּא מִן שְׂרִיק אִכְר כְּעִירָא לְעֵלָּא :

אִרְכָּב אִמְרֵי זִיעָא זִיאַחֵר נְהֵאֵר יִים שֶׁבֶת תְּעַרְדָּא פִי אִתְרִיק אִרְי קִפְלָת אִסְמוּאֵר אִמְרֵי כֹּאשׁ יִמְשִׁי יִצְרֵלִי שְׂחִרִית, וְחִין שְׂאֵפְהוּ אִלְנִי אִמְרֵי מִן כְּעִיר כְּרַג מִן אֲחֵנוּת מִתְּאֵעֵהוּ וְגַרְא פִי גִרְדִּיתְהוּ כֹּאשׁ יִעֲשִׂיהָ סִתְּאִכְכָּה מִתֵּל עֲאֵרְתְּהוּ אִלְמִישְׂוֹמָה עֵרִיָּה, הֵם סִתְּהִם אִרְכָּב כֹּאנְסָאן כֹּאֲרֵשׁ וְרֵאֵה וְתִלְפַפַּת כְּהוּ וְכֹזֵר פִּיָּה כְּעִנְהוּ וְכֹזֵר זֹאֲרָא פִי אֲחֵנוּת מִתְּאֵעֵהוּ וְרִנַּע כְּרֵא תְרִיקְהוּ וְלֵא דִּישׁ קִלְכָּהוּ עֵרִיָּה כְּתֵר .

פִי וְסֵת חֲאֵנוּתְהוּ אִמְרֵי כֹּאן עֵנְדִידְהוּ תוֹר מִדְּכֹחַ וְסִמְסִרוֹךְ מִעֵקֶלְקֵךְ, וְחִין כֹּזֵר אִרְכָּב פִי אֲחֵנוּת הִלְזִן נִקְלַכְּ אִתְּהוּ וְצֵאֵר שִׁבְיָתָה מִרֵאִסְסִלְכֹּכָה וְמִעֵקֶלְקֵךְ וְכֹל מִיָּתִיעֵדְדָּא עֵלָּא פִם אֲחֵנוּת יוֹקֵף וַיִּתְעַזָּב חֲתָא אִרְי סִתְּכִבְרַת נְסִיעַ נֵאֵם אִכְרִיָּאֵר כְּדֵאֲרִיךְ וְגַרְאֵו אִסְכֵּאִיִּים וְכִלְשֵׁו עֵלָּא אִסְזֹזֵאֵר אִמְרֵי קִכְלֵ לֵא יִלְחֵק עֵלָּא אִרְכָּב כֹּאשׁ יִעֲרַכְהוּ וְחִלְזֵן רִמְאֵו ^{עֵלָּא} ^{וְהֵן}

comportement criminel et de faire en sorte de l'innocenter. Le Rabbïn lui dit: "Je ne te pardonnerai pas tant que tu ne transformes ton magasin en un lieu de prière pour les Juifs et que le roi ne promulgue une loi interdisant aux non-Juifs scélérats de maltraiter les Juifs.

Le Rabbïn vint raconter au roi les persécutions dont les Juifs étaient l'objet et insista sur la cruauté particulière de ce boucher. Le roi proclama dans toute la ville l'interdiction de maltraiter les Juifs sous peine de châtimens très sévères. Il accepta l'exigence du Rabbïn de transformer la boucherie en question en lieu de prière pour les Juifs. Ceux-ci rendirent grâce au D. suprême, leur sauveur.

HUITIEME HISTOIRE

Histoire sur Rabbi Hai Taieb, de mémoire bénie.

Dans le même quartier que notre maître, Rabbi Hai Taieb habitait le Seigneur Jacob Silvera, homme bon et charitable. Un jour le Rabbïn remarqua que la femme du seigneur était triste et affligée et pleurait amèrement. Il lui demanda la raison de son affliction. Elle lui répondit que n'ayant pas donné de fils à son mari, celui-ci désirait prendre une autre épouse afin d'accomplir le commandement de procréation. Elle était d'autant plus malheureuse qu'elle sentait sa décision proche.

אֵת הִיהוּדִים וַיִּבֵּא הֵרֵב אֵל הַמֶּלֶךְ וַיְנַדֵּל לֵו אֶתְכֹל שֵׁנֵאת הַנְּכֵרִים לִיהוּדִים וְנִפְרֵט אִכְזִרִיּוֹת הַשֶּׁבֶת הַזֶּה וַיִּתְמַה הַמֶּלֶךְ מֵאֵד עַל רִישְׁעֵתָם וְרוֹעַמִעֲלִיָּהֶם וַיְנַזֵּר אוֹמֵר כֹּכֵל אִשֵּׁר חֲרִין וְשֵׁפֵט הֵרֵב לְחֻקֵּי־יִשְׂרָאֵל אֵת הַנְּנוּת הַשֶּׁבֶת לִיהוּדִים לְכִיַּת תְּפִלָּתָם וַיִּצִו וַיִּעֲבִירוּ קוֹךְ בְּכֹל הַעִיר לְכַרְתִּי עֲשִׂוֹת כְּתוּעֹבוֹת הָאֵה עוֹר וְכֹל מִכִּי הִיהוּדִים יֹאשְׁמוּ וְרֵעָה תִבְנֵא אִיהֶם וְתִשְׁקוּט הָאֲרִין וַיִּשְׁלַח תְּחִלָּה וְרַב כְּרִכּוֹת לֵא עֵרִיָּין גּוֹאֵם כְּהֵךְ הוּא :

ח **מַעֲשֵׂה הֵרֵב רַב־חַיִּים** רַב־מַעֲשֵׂה שֶׁהִיָּה כִּימֵי הַגִּבּוֹר הַמִּפּוֹאֵר רַצִּין רַדִּיר פִּי יַעֲקֹב סְלוּרִיָּה נֵעַ, אִשֵּׁר הוּא שׁוֹכֵן עִמּוֹ בִּשְׁכֻנְתוֹ מוֹתְרֵהוּ רַחֵם הִי שִׁיב וְלִלְחָה, כֹּאֲחֵר הַיּוֹסִים רֵאֵה הֵרֵב הַנֶּלֶךְ אֵת אִשְׁתֵּי הַגִּבּוֹר הַנֶּלֶךְ כּוֹכָה וְנִכְכָּה כְּמֵר נִפְשִׁי וַיִּשֵּׁא אוֹתָהּ עַל מַה זֶה וְסוּחַ הוּא לֵה, וְהַנֶּלֶךְ לֹו כִּי בֵן אִיִּין לֵה וְאִישֵׁה רּוֹצֵה לְקַחַת לֹו אִישֵׁה אַחֲרָה לְקִיִּים מִצּוֹת פְּוִר וְהוּא צֵר לֵרַח מוֹזֵה עַר מֵאֵד כִּי צֵרָה קְרוֹכָה, וַיֹּאמֵר אִיה הֵרֵב אֵל תִּירָאִי כִי הַנְּנִי מִכְּסִיחֵךְ כְּעוֹרַת הָאִיכִי כְּעַת הִיָּה לְחֻקְנוֹפַת הַשֶּׁנֶה אֵת חוֹבְקָה כֵן לְחַיִּים מוֹכּוּסִים וְלִשְׁלֹוֹם .

הַכְּמִתָּה הֵרֵב הַלִּיז חוֹקָה אֵת לֵב הָאִישֵׁה הַנִּי ^{וְכִיִּים}

שבחי הצדיקים

והניסה כל ראבון מנפשה ופניה לא היו לה עוד
וכבוא בערה א' הבית בכתה ותתחנן לו לחכורת
עוד שנה אחת לבלתי קחת לו אשה עליה אולי
יהנן ה', ויעתר לה בערה, וכן היה כי לתקופת
השנה ממש המליטה זכר כדברי הרב הנ"ל ויהי
בליל סעודת המילה קרא הגביר וקבץ כל שועי
העיר ונכבדיה ומכללם באו הרה"ג מוהר"י בס"ס
זלה"ה ושד"ר מירושלים חולב"א מוהר"י סיון.
זלה"ה, ותאמר להם בעה"ב כי לא יעשו דבר עד
אשר יבוא מוהר"ר חי טייב ז"ל הנז"ל וכל בני
העיר כבר נתרפסס להם גודל מערת הרב הנ"ל
ויודעים ומכירים יקר תפארת חכמתו בתורה
ומעשיו הנוראים אך השד"ר לא היה יודע מזה כל
מאומה והיה יושב ומצפה מי הוא זה הרב אשר
כלם מחכים עד בואו כי כל כך יקר ונכבד ומאד
נעלה על כלם:

פתאום ראה השד"ר הנ"ל והנה איש בא
בבגדים בלויים ומנעלים מטולאים
ויעמדו כל הקרואים לקראתו בכבוד גדול
ויעמדו נצבים איש תחתיו במורא גדול להדר
פניו עד שבא וישב לו אצל מוהר"י בס"ס זיע"א
וירמוז מוהר"י בכ"ס הנז"ל להשד"ר לנטות מעט
ממקומו ולתת ריוח ומקום להרה"ג הלזה שבא
וייפלא

שבחי הצדיקים

עלא אידיה סלאסל חדיד ותמכנו ביה באיש
יוצלוה ענד אצולטאן ואנתמעת גמיע נאם תונם
וראה עיאתה וראפעין פי ידהם גסת אלמרא
אמרבוהה ומסלובה ארי וגרוהא מעללקה פי
וסט חאנותהו.

אצולטאן סמע ליעת אבלאר טאעא לסמאה
והצררף מן ארוסן מתעהו באש ישוף אש וקע
וישוף פי בלק כתיב יגליו מתל מונת אלבהר
ומנתמעין כלהם דאלכלין לצולטאן.
האש וקע פי וסט אבלאר — עייט אצולטאן
בחם מענגב מן ארוסן.

רואח אבנאדמייה צארו מסלמין פי ידפלאן
אסוזאר באש ידבחהם ויסלכהם ויפצל פיהם
ויביע לחמהם באמיזאן פי וסט חאנותהו מתל
אנגמי ואבקרי — גאובת גמיע אלכלק לצולטאן
ופי אחין רפעו גסת אלמרא קראם אלצולטאן
ורתעד קלב אצולטאן מנהא ורא קדר יקשע
פיהא ופי אחין עגל עלא אסוזאר אמר בתשייר
ראסהו ואמר עלא אספאיים באש יטיירו להו
ראסהו ומא תמא עלאש ירגאו אכתר בער ארי
גמיע אלכלק סהוד עליה פי דאך.

תם שרעהו באש ירפעוהו למוצע אלקתר
ולא רגאו להו באש יגאוב לצולטאן וצאר

Le Rabbin la rassura: "N'aie crainte, je te promets qu'avec l'aide de D. dans un an en cette même saison tu étreindras un fils et vivras dans le bonheur et la sérénité. La promesse du Rabbin la réconforta et ôta toute tristesse de son coeur; son visage ne fut plus le même. Lorsque son mari rentra à la maison, elle le supplia en pleurant d'attendre encore une année avant de prendre une autre femme. D'ici là, D. l'exaucerait peut-être. Son mari accepta.

Il en fut ainsi. Un an plus tard, très exactement, elle mit au monde un garçon comme le Rabbin le lui avait annoncé. La veille du Bérit Mila, le seigneur avait rassemblé tous les riches et les notables de la ville. Parmi eux se trouvait notre maître Rabbi Yéchoua Bessis. Etait présent aussi un délégué de Jérusalem, le Rabbin Yéhouda Seigon.

La maîtresse de maison annonça qu'on ne commencerait pas avant l'arrivée de notre maître Rabbi Hai Taieb. Tous les habitants de la ville avaient déjà entendu parler des qualités et des mérites exceptionnels de ce Rabbin. Nul n'ignorait l'excellence peu commune de sa connaissance de la Torah ainsi que ses prodiges. Seul l'envoyé de Jérusalem ne le connaissait pas et il attendait l'arrivée de cet éminent Sage qui tenait tout le monde en expectative.

שבת הצדיקים

שבת הצדיקים

וכי בקרב מחורק ויקור יא סיאדי וראסמם אעזיזה אדי'לם דבחת כאן חור, כוף יעטיני קלבי באש נדכה מראה ונביע לחמהא ופי אהאל אדי נעללקהא קבאת פם אהאנות קבאת נמייע אלקרן? יא סיאדי'לם ערפת כוף האד אהם תנב עליא ראסי, או האשכונן בדרל אהור בהאר אמראה. ואחד שאוב כאן עמרתו תמאנין מנאסמעה וכי ויעיט ויקולפי האד אלקראם, פאנאונה תערפשי מן הווא ערוך או ענרכש לצימניך? נמלה נמייע יהוד תונם כלהם עריאני — נאובתו אסוזאר, אי הארא מנהם אדי'לם עשויתו מתאככה חין תערדא קבאתי? חתא פי האד ארנהאר ארמשים הארא, תערדא אהרב מתערמם קבאתי וגרית פי נררהו באש נעטיה סתאככה, לאכן למארה'לם לחקת מקצודי וקבל לא נרחק עליה לחקן ערלייה ספאיים ורמאו עלא אדייא הארו אלקלאס'ל ולא ערפת בהאי אהבלית מן האד אהמהא אמברועה ארדי מא כאנת לי פי בל.

לרחין טרע אלקראם — נאובתו אשאני, אמשי דלחין וטיה עלא סאקין ארבי אדי כממת באש תצורבתו ורנבתו כהור באש יסאמחך ופי אלהין ירנע אהור כמא כאן ותללין מן אלמות, לאין נביי

Tout à coup, l'envoyé de Jerusalem vit un homme arriver. Il portait des vêtements usés, des chaussures rapiécées. Tous les invités allèrent respectueusement à sa rencontre. Pleins d'égards pour lui, ils restèrent debout, manifestant ainsi la vénération qu'ils lui portaient, jusqu'à ce qu'il s'assise à côté de Rabbi Yéchoua Bessis. Ce dernier suggéra à l'envoyé de Jerusalem de se pousser un peu afin de faire place au Rabbî qui venait d'arriver.

Le délégué de Jérusalem s'étonna beaucoup de voir cet homme misérablement vêtu être l'objet de tellement d'honneurs. A peine assis à table, Rabbi Hai Taieb leva un verre de liqueur et en but un peu. Il se tourna sur le côté et s'appuya sur la banc, car il sentait le sommeil le gagner. Il posa ses chaussures sur le bord de la nappe qui couvrait table. Elles étaient couvertes de boue, de fange et de vase. Voyant cela, le délégué de Jérusalem fut très irrité. Il voulut repousser les pieds du Rabbî de la nappe. Le Rabbî Bessis devina son geste, il le devança et lui saisissant les mains, il lui laissa entendre qu'il ne fallait pas le toucher. Le délégué de Jérusalem était de plus en plus surpris.

Quelques instants plus tard, le Rabbî se réveilla. Il avait en effet l'habitude louable de ne dormir que très peu la nuit et un bref repos compensait le manque de sommeil. Il se mit alors à étudier avec Rabbi Yéchoua Bessis un des chapitres

ויתמלא השד"ר מאד אידך היה זה האיש מואר נכבד והוא לבוש מלבוש טלוא ונבוה :

כשבת מוהר"ח טייב זיע"א על השלחן תכף נשא בידו כוס שכר וישת מעט ויש

על ערו וסמך על אחורי הספקד לנוח מעט מתכני השניה אשר נכרו עליו ויתן את רגליו בצדי השלחן והמה מלוההחים כפצה רפש וטיט ויחר אף השד"ר הגז כראותו צאת ויהשוב לדהות ולהטות את רגלי הרב מעל צדי השלחן ויתפוס תכף מוהר"י כסים את ידי הרב השד"ר וירמזו לו פן יגע בו חלילה ויוסף השד"ר להתפלא : **אחר**י רגע מספר נעור הרב הגז משנתו כי כן מנהגו הטוב שלא לישן רק דבר מועט כמו שותעידו עליו רבים, ויחל הרב אז ללמוד עם מוהר"י כסים באחת מסוגיות הש"ס בפפור עצום ונורא וכל החכמים יושבים ומקשובים לקול חורחם מענין לענין ומסוגיא. לסוגיא על אשר לא יכלו עוד יתר החכמים הנמצאים שם לסכול ולשאת ולהבין את הפלפור הנשנב

ההוא, עמדו לא ענו עוד, ולא נשאר באותו לימוד כי אם ב' הרבנים הנז"ל זצוק"ל, וגם השד"ר ז"ל לא יכול ללמוד עמהם מעומק הענין ההוא כי רב הוא :

מב"ד

שבחי הצדיקים

השדר"ר ז"ל בראותו אז גדולת החכמים ההם ואת יקר ערכם התפלא מאד ויתקנא ויצא לו החוצה ויפרוש בפיו א' ה' ויתפלל ויאמר רבון העולמים או תן לי דעת רחבה ומוח חזק כשני החכמים האלה ללמוד עמהם או קח נא את נפשי ממני כי טוב מותי כחי וישב ויבוא לפניהם ויאמר לו מוהר"ח טייב למה זה אתה מתחנן א' ה' לתת לך חכמה ודעת ולא תיגע להבין הלא מוחות כל בני האדם שוות הנה וכל רודפי התורה ושוחריה כמטמונים או אז ימצאונה ערוכה כשלחן מול פניהם :

חרדה גדולה לבשה אז את השדר"ר ז"ל וישב משתומם ויוסף עוד להתפלא הפלא ופלא על עוצם קדושת הרב הנ"ל כי שרתה עליו רוח'ק לדעת סתרי בני האדם, ויגרור אז מהרפיש והטיט הרבוק מתחת למנעלי הרב הנ"ל וינשק אותו וישמרהו למשמרת אצלו לתלותו על צוארו כקמיע :

ט) מעשה בהרב הנ"ל

מעשה בהרב הנ"ל, כי היה איש א' נוהג שבכל י"ל שבת קדש אחר חצות קורא לעשרה ת"ח לבוא לביתו ושם ילמדו ס' הזוהר ^{נד}

כח שבחי הצדיקים

בגיר חתא שך תכון תהמן אדי ארב הווא אלדי פעל האד אשי ובדדל צורת אלתור במראה לאין הוא משהור כתיר אדי יקדר עלא ענאיב אכתר מן דאך ובכתרת עלמהו פי חכמת אלקבלהו וכיפאש יא קליל אסעד מאזלת לס תערף קוותהו חתא אדי עטאך קרבך באש תמד ידרך פיה ? האשכון קרבהו ונגא ? .

כלאם אשאיב' אלמד' דכל פי קרב אלסוזאר ורגב אספאיים באש ירגאו להו ולס יקתלוהו חתא ימשי יטלב אסמאח מן ארב אלמד' ותרגע צורת אלתור כמא כאנת וילדן מן אמות וירחוב עלא אפעאלהו ארואנה ולא עאר יצרב חתא יהודי .

תס רגעו ביה אספאיים ורפעוהו ענד אצולטאן וחכאו להו מא טלב מנהם וגמיע כלאם אשאיב אדי צבבר עלא אסוזאר אלמד' וחסן כלאמהו ענד אצולטאן ללא יקתלוהו חתא יטלב אסמאח מן ארב ואירא רגעת צורת אלתור יכלן מן אמות .

ארב ערף צחיה אדי מאשי יגי ענדהו אשנגאר באש יטלב מנהו אסמאח תס וצצא צאנעהו וקא להו חין יגי אסוזאר ינאדי עלייא תקול להו אדי דלחין פטר ורקד ירתאח ולס נקדר נחיר ^{ובש"י קה"ר}

du Talmud. Tous deux entrèrent dans une admirable controverse. Tous les érudits présents les écoutaient déployer leurs connaissances d'un sujet à l'autre, jusqu'à ce qu'aucun d'eux ne puisse plus suivre ni comprendre ces fins et profonds raisonnements. Le délégué de Jérusalem se retira lui aussi de la discussion, tant le sujet était difficile. En voyant l'éminent savoir de ces Sages, il fut pris de jalousie. Il sortit de la pièce et implora D.: "Maître de l'Univers, dit-il, si tu ne m'accordes point un savoir aussi vaste et un esprit aussi vif que celui de ces érudits afin de pouvoir étudier avec eux, prends-moi mon âme, car plutôt mourir que vivre sans entendement."

Lorsqu'il revint auprès d'eux, notre maître Rabbi Hai Taieb lui demanda: "Pourquoi supplier D. de t'accorder sagesse et savoir sans que tu ne t'efforces de comprendre? Tous les esprits des hommes se valent. Tous ceux qui recherchent la Torah et en sont épris comme d'un trésor, la trouvent prête comme un table dressée devant eux."

Le délégué de Jérusalem éprouva une crainte révérentielle immense à son égard et il fut émerveillé de la sainteté extrême de ce Rabbin qu'habitait l'inspiration divine. Ainsi pouvait-il deviner les secrets des hommes. Il recueillit un peu de boue et de fange collées sur les chaussures de ce Rabbin, les embrassa et les conserva afin de les suspendre à son cou comme une Ségoula.

שבחי הצדיקים

עד אור הבקר וכאשר הגיע זמנו ויומו של אותו האיש להפטר מן העולם קרא לבנו וצוהו כי יחזיק בכל בחו במנהג הזה וכן היה כי אחר מותו החזיק בנו במצוה הזאת ובגללה נתעשר עושר גדול, ויהי היום יום עש"ק בימי הסתיו היה גשם רב ותהי כל הארץ רפש וטיט ויעבור מוהרי"ח טייב ז"ל הנז' בארץ לבוא ל בית הגביר הנז' וביתו של הגביר היתה מוצעת כרים ובגדים נאים לכבוד הת"ח הבאים לילה לביתו כנהוג ומנעלי הרב הנז' היו מלאים רפש וטיט ויבוא הרב ל בית הגביר וידרוך במנעליו על המצעות ההם וישל מהגביר לתת לו חצי זהוב א' ועני הגביר רואות במעשה הרב כי לכלך כל המצעות וידום כי לא יוכל להכלימו הלילה לאמר מדוע ככה עשית וימהר הגביר ויתן ל הרב חצי זהוב כאשר של ויצו לנערו להחליף מצעות אחרות: **כעבור** עוד חצי שעה שב הרב הנז' ויבוא ל בית הגביר וידרוך עוד הפעם על המצעות וירכבם וישל עוד חצי זהוב אחר ויתן לו מהר ויחליף עוד הפעם מצעות אחרות, וכן חזר עוד פעם שלישית וידרוך הרב על המצעות וישל עוד חצי זהוב אחר, ולא יכול עוד הגביר להתאפק וימלא חמה וכעס על הרב ויאמר לו

מדוע

שבחי הצדיקים

כט עליה ונפייקהו בהאדרא תכון תרנע כעד מאצי שאעתין בין יפיק לרב מן נומהו .
תין גא אלסזאר והווא מאזאל מכתתף ויספאיים ודאה ודק עלא באב צאר ארב כרנ להו לצאנע וקא להו מא וצאה ארב ובאנצב מנהם צארו ירנאו פם באב צארהו לכרדא חתא מאצי שאעתנן וכעד דכל לסזאר וצאר יכום פי שאקין ארב ויכבי וירנב פיה באש יסאמחהו וירד לתור כמא כאן בצורתהו .
גאובהו ארב וקא להו , ערפת דלחין יא רשע האש עמלת ? לס נסאמחך אכרא לא מא תצדרק לאחנות מתאעך אלדי קאעד תסתקטע פיהא ותכון תדכל לאחנות צדקה לצלאת איהוד ובכרף האדא מאזלת נסכי לסידנא אלצולטאן ויציר חכם ועקובה כבירא פי כל מן לדי מאזא יצרב יהודי או יכצוהו .
תם טלע ארב ענד אלצולטאן וחכא להו גמיע כנץ אלגוים ואפעאלהם מעא אליהוד ובכצן לסזאר למד ותעאנב אלצולטאן כתיר עלא מא קאעד יציר פי אלכראד וואפק אלצולטאן פי חכומת ארב עלא לסזאר לדי תדכל האנותהו צדקה לצלאת איהוד ועמל בריח פי וסט אלכראד לדי כל מנהו מאזא יצרב יהודי או יכצוהו יוקע להו

NEUVIEME HISTOIRE

L'histoire suivante est également en rapport avec ce même Rabbin. Dans la même ville habitait un homme qui avait l'habitude chaque nuit de Chabat après minuit de convoquer dix Hakhamim chez lui pour étudier le livre du Zohar jusqu'au petit matin. Lorsqu'arriva sa dernière heure, il appela son fils et lui recommanda de veiller beaucoup à maintenir cette coutume. Il en fut ainsi; après la mort de son père, le fils continua à observer cette étude et, grâce à ce mérite, il s'enrichit énormément.

C'était un vendredi d'automne. Une forte pluie était tombée, la terre était couverte de boue et de fange. Notre maître Rabbi Hai Taieb voulait venir chez le seigneur en question et traversa un chemin boueux pour y arriver. Sa maison était toute recouverte de coussins et de belles couvertures en l'honneur des érudits qui devaient s'y réunir la nuit de Chabat comme d'habitude. Or les chaussures du Rabbin étaient pleines de boue et de fange. Lorsqu'il rentra dans la maison, le seigneur vit que le Rabbin salissait les couvertures, mais il n'osa lui faire aucune remarque pour ne pas l'humilier. Le Rabbin lui demande un demi florin qu'il s'empressa de lui donner et il ordonna à son serviteur de remplacer les couvertures.

שבחי הצדיקים

מדוע ככה עשית זה ג' פעמים ולמה לא שאלת
בראשונה להת לך זהוב וחצי עד שלכרכת ג'
מצעות ויתן לו עוד חצי זהוב אחר ויסתר הרב
פניו מהגביר ויצא החוצה :

ר"ל שבת קדש בעלות הגביר לנוח על משכבו
והנה תרדמה נפלה עליו ויחלום והנה אביו
כועס עליו מאד ומוכיחו על פניו לאמר איך
מלאך לבך להדאיב את נפש הרב בכעסך ועתה
בני דע לך כי אם אין אתה מבקש לך מחילה
מאת הרב בטרם תזרח השמש הנך מת היש מהר
כי כן יצא המשפט מביד של מעלה :

רערה אחזתהו בחלומו ותקיצהו והנה הלום
וישקף במורה השעות והנה הגיע אז
הצות לילה ויקרא לנערו לקרוא את האנשים
לבוא אל הבית כמנהג ובמאד מאד צוהו לקרוא
להרב הנ"ל בתוכם לבקש ממנו מחילה מהר עד
לא תזרח השמש כאשר ראה בחלומו וילך הנער
ויקרא לאנשים כאשר צוהו ויבואו האנשים
הביתה וירא הגביר כי אין אתם הרב ז"ל ויתקצף
עד נערו מאד ויאמר לו הלא צויתך מאד לקרוא
להרב ואיפה הוא ? ויענהו בן קראתי ראשון
ולא קם עדנה ויאמר לו הגביר שוב מהר לקרוא
אלו שנית, וילך הנער ויפגשו בדרך הולך אל

שבחי הצדיקים

צדק ומועאקבה כבירא מן ענר אצולטאן וכעד
סאמחהו ארב ורגעת צורת אתור כמא כאנת
ותהננאת אכלאד ושכרו אלה ב"ה עלא פכאכהם
מן בכין וצרב ארשעים אמר נטרבו השי"ת יקטע
כל פאערין אשר ויבעת לנא מדך המשיח עלא
ענל אמן .

ח) מעשה הרב רבי חי טייב ז"ל

מעשה פי אייאם סיניור יעקב סלויירה נ"ע
אדי כאן סאכן גארהו אפייד אגאון מורינר רבי
חי טייב זצ"ל ופי ואחד מן אייאם שאף ארב אמר
זונת אגביר אמר אדי הייא מחיירה יאסר ותכני
פי בכא כביר ונשדהא ארב לתעררפהו עלאש
גמיע האד אחיאר אקווי וחכאת להו בציקרת
קלבהא ידי ראגלאה מאשי יאלד עליאה מריא
אוברה פי שאן אדי לס גאב מנהא ורד .

ארב חין סמע בציקתהא סככפתהו כתיר
והננאהא אדי בעון אלה ב"ה מא ידור לעאם לא
מא יחן עליהא השי"ת ותגיב ורד ויעיישהו
ויחפצוהו אלה מן כל דוני ופרחת אמרא אמר
כתיר מן כלאם ארב וטאר מנאה כל הם וחיאר
תקול לחקת מקצודהא באתמאם לאין כאן
משאור ומערוף ארב אמר אדי כלאמהו לס יוקע

מכ"ו

Une demi-heure plus tard, le Rabbin revint. Il entra dans la maison, marcha de nouveau sur les couvertures et demanda encore un demi-florin au seigneur. Ce dernier se retint et sans dire mot il lui donna l'argent demandé. Il dut faire changer encore une fois les couvertures salies.

Mais voilà que la même scène se reproduisit. Le Rabbin revint, rentra dans la maison en marchant sur les couvertures et demanda à nouveau un demi-florin. Le seigneur ne put plus se maîtriser; il s'emporta et dit au Rabbin: "Je ne vous comprends pas! Pourquoi ne m'avez-vous pas demandé un florin et demi en une seule fois, plutôt que de salir les couvertures à trois reprises." Ceci dit, il lui donna un autre demi-florin. Le Rabbin détourna son visage du seigneur et partit.

La nuit, le seigneur, dans son sommeil, rêva de son père. Celui-ci était en colère contre lui et le réprimanda d'avoir osé vexer le Rabbin en s'emportant contre lui. Il lui dit: "A présent, mon fils, sache que si tu ne lui demandes pas pardon avant le lever du jour, tu mourras bientôt par décision du tribunal céleste".

Un tremblement le saisit dans son rêve et le réveilla. Il regarda l'horloge et vit qu'il était alors minuit. Il appela son serviteur pour convoquer les habitués et il lui ordonna plus particulièrement d'aller quérir le Rabbin en question afin de lui demander pardon pour l'offense. Le serviteur exécuta l'ordre. Tous les invités

בית הגביר, ויאמר לו הנער הלא קראתי לך ראשון ולמה איחר כבני לבוא אחרון? ואדוני חרה אפו עלי מאד על כי לא בא בתוך הבאים ובדעתו היה שלא קראתי לך, ויען הרב ויאמר לך, תאמר לאדוניך לא ירא ולא יפחד כי עוד לא זרחה השמש, והנער לא ידע מאומה מחלום אדוניו ויתמה וישל בהפזון להרב, מה החידה הזאת אשר חד אדוני, וישיבהו הרב, פתרון חידתי ידע אדוניך, ויספר הנער לאדוניו את דברי הרב אשר שלחו, ומאז הוסיף הגביר לדעת נאמנה כי רוח ה' דבר בהרב ולה' ויפול לפני רגליו ויבק ויתחנן לו למחול לו על אשר נגע בכבודו, וימחול לו הרב וילך מאתו לשלום:

מעשה בהרב הנז' זל

מעשה בהרב הנז', כי היה איש א' נוהג בכל שנה לקבץ עשרה ת"ח ללמוד בביתו ליל שבועות הסדר עד אור הבקר ונותן להם שכרם ועושה להם סעודה כמסת ידו, ובאחת השנים מטה ידו ולא השיגה מדי שכירותם וסעודתם ויצר לו מאד על כי מוכרח הוא לעזוב את מנהגו הטוב, ותאמר לו אשתו אדוני אישי למה תראג הלא נותר לי עוד תכשיט זהב אחד

עמק

מנהו שי מן כתרית אהכמה מהאעהו פי לקבלה מעשית וכתרת לקדושה ולטהרה.

וחין גא' אגביר אמד' לצארהו רגבתהו זוגתהו אמד' כתיר ליכון ירגא ולם יאכר עליהא מרא אוכרא לא בעד תמאם אעאם אידא קצצר עליהא השי"ת ולם גאב מנהא ולד פי וסט האד אעאם וקבל מנהא מטלבהא ולם כדא מרא פי האדאך אעאם ומא דאר אעאם לא מא גאבת ולד מתל מא קאלהא ארב ופרחו כתיר ושכרו אלה ביה. פי לית אמילה סתאדן אגביר אמד' לגמיע אהכמים מתאע אכלאד ומן גמלתהם אגאון רבי ישועה בסים זצ"ל וכולל מן ירושלים תובביא הוא מור"י סיוון זצ"ל בעד אלדי אגתמעו גמיע אהכמים וגמיע חבאב אגביר קאללהם מרת אגביר דם תעמלו חאגה דלחין לא מא יחצר הוני אסייד ר' חי טייב, וצארו גמיע אהאצרין ירגאיו פי ארב אמד' לאין כאנו יערפו קוותהו וקימתהו, אמא אהכס אכולל אמד' לם כאן יערף ביה וצאר ירגא וישוף האש יכון האד ארב לדי גמיע אהכמים אמשהורין פי אכלאד ירגאו פי.

בעד דאך שאף אכולל אמד' ואחד אנסאן דאכל בלכאש מרקקע וצבכאט מקטטע וחין שאפוהו אהאצרין וקפו להו כלהם ועמלו להו

קדי

arrivèrent à l'exception du Rabbin. Ne le voyant pas venir, le seigneur se mit en colère contre son serviteur et lui dit: "Ne t'ai-je pas ordonné d'appeler tout particulièrement le Rabbin? où est-il?" Le serviteur répondit: "Je suis bien allé l'appeler en premier lieu mais il ne s'était pas encore levé". "Retourne vite l'appeler une deuxième fois", lui ordonna de nouveau le seigneur.

Le serviteur se dirigeait vers la maison du Rabbin, quand il le rencontra en chemin. Il lui dit: "Pourquoi l'honorable Rabbin a-t-il tant tardé à venir; mon maître s'est mis en colère contre moi quand il a vu que vous n'étiez pas parmi les arrivants. Dans son esprit, il pensait que je ne vous avais pas appelé." Le Rabbin lui répondit: "Dis à ton maître qu'il n'a rien à craindre puisque le jour ne s'est pas encore levé." Le serviteur, qui ignorait tout au sujet du rêve de son maître, s'étonna et demanda aussitôt au Rabbin: "Quelle énigme est-ce là, mon maître?" Celui-ci lui répondit: "La solution de cette énigme, ton maître la connaît". Le serviteur rapporta au seigneur les paroles du Rabbin. Dès lors, le seigneur se rendit compte que le Rabbin était divinement inspiré. Il se jeta à ses pieds en pleurs et le supplia de lui pardonner d'avoir porté atteinte à son honneur. Le rabbin lui pardonna et l'autre retrouva son calme.

שבחי הצדיקים

עתה לך למשכנו אצל איש חסד בעד כסף השכירות והסעודה והרבה פתחים למקום ברוך הוא לפתוח לנו מידו המלאה והרחבה לשלם את נשינו בקרב ימים:

וייטבו דבריה בעיניו ותתן לו את התכשיט וימשכנו בעד ההוצאה הנז' ויהי אך יצוא יצא האיש הנז' מאת פני המלוה וכספו בכפו ויפגשו הרב מוהר"ח טייב ויאמר לו תנה לי את הכסף אשר בידך, ויבהל האיש ויקשה בעיניו מאד לתת לו את הכסף אך מה יוכל להשיב להרב ומי השיב פניו ריקם וישלם? :

הרב בראותו את האיש הנז' מחריש ומתמהמה לתת לו את הכסף אמר אליו שנית מה אתה פוסח על שתי הסעפים מהר תנה לי ולתקן את הכסף אשר שאלך, ויתן לו מהר את כל אשר בידו, אך רבתה דאגתו וצרות לבנו הרחיבו ולא ידע מה לעשות במנהגו הטוב או מה ישיב לאשתו דבר, וילך הלוך וסוער בלב צר ונפשו מר לה מאד:

עוד לא הרחיק האיש הנז' ללכת ויפגעהו איש נוצרי וישאהו, אתה פלוני הסרסור? בן אנכי פלוני הסרחור אשר נודע בשערים מעשי תהלה לא — ענהו האיש הנז':

ס

שבחי הצדיקים

קדר כביר וצארו ואקפין מן קדאמהו בכוף כתיר חתא ידי וצל למוצעהו וקעד קדאם מוהר"י בסיס זצ"ל, ופי לחין רמו מוהר"י בסיס זצ"ל ללחכם לכולל-ליסתאכר שוייא ויכללי מקאם ואסע להאד ארב אראכל וסתאעגב לכולל אמד' כתיר פי דאך.

חין קעד ארב אמד' פי מוצעהו גבר כאם עראקי ושרב שוייא מנהו ותכא עלא גנבהו וחט ראסהו עלא ראם לבנדך לירתאה שוייא מן קוות אנום יואקע עליה וחט שאקיה מעא גנב לשולחאן והומא כאנו מוססכין באטבעה ולטין וחין שאף לכולל האידה לם קדר ליחמל וכמם ענד בלאו לידו שאקיה שוייא מן עלא גנב ישולחאן, וחין שאפהו מוהר"י בסיס זיע"א ידי מאשי ידו שאקין ארב מנעהו מן דאך ורמו דהו ידי לם ידנא פיה חז' וזאד לכולל תעאגב כתיר מן דאך.

בעד וקת קליל אסתפאק ארב מן גומהו לאין כאנת עאדתהו אעוזה ידי לם ירקד כאן שיי קריל ובדא ארב ליקרא מעא מוהר"י בסיס זצ"ל פי בעץ אחרכה קוייא מן האראכא את אלתלמוד וגמיע אחכמים צארו עאטיין באלהם ועקרהם ליתצנטו וליפהמו האש ידי כאנו יקראו ארננים אמד' בעצהם וצארו יחרכו בעצהם מן חרכה למרכה

DIXIEME HISTOIRE

Cette histoire est aussi en rapport avec le Rav Haï Taieb. Un certain Juif avait l'habitude chaque année de rassembler dix 'Hakhamim pour lire chez lui le programme d'étude fixé pour la nuit de Chavouot, jusqu'au petit matin. Il leur donnait une retribution et leur préparait un repas selon ses moyens.

Une année, il s'appauvrit et n'eut pas de quoi faire les frais de l'étude. Il en fut très malheureux car il se voyait contraint d'abandonner cette louable coutume. Sa femme lui dit: "Pourquoi te soucier? Ne me reste-t-il pas encore un bijou en or? Va le mettre en gâge chez un homme charitable contre la somme nécessaire à la rétribution et au repas des érudits, et le Saint, béni soit-il a bien des portes qu'il peut ouvrir pour pourvoir à nos besoins de sa main pleine et généreuse afin que nous puissions payer notre dette prochainement.

Il accepta de bon gré l'idée de sa femme. Elle lui donna les bijoux et il le mit en gâge pour les frais en question. Notre homme sortait de la maison du prêteur lorsqu'il rencontra le Rabbin, notre maître Rabbi Haï Taieb. Celui-ci lui dit: "Donne moi l'argent que tu as dans ta main". L'homme fut effrayé. Comment accéder à cette demande alors qu'il avait besoin de cet argent pour un but important précis et qu'il l'avait obtenu au prix d'un grand sacrifice. Mais, d'autre part, qui

אם כן איפה — השיב הנוצרי, עשה נא עמדי חסד ושוב עמי לתת לך סחורה אחת אשר זה כמה שנים דורש אין לה מאתי ומלבד זאת את מקומה אנכי מבקש להניח בו סחורה אחרת אשר רבים ידרושון אותה יום יום עתה קחנה נא בידך למוכרה ואני אתן לך שכר טוב בעמלך ויך עמו ויראהו את הסחורה ההיא ויאמר לו האיש, מי יקנה זאת מידי כי סחורה ישנה היא מאד, ויענהו הנוצרי לך מכור במחיר אשר תמצא ויקח מעט בידו ממנה ויך למוכרה:

הוא עודנו הולך בדרך והנה לקראתו משרת המלך, ויאמר לו אדוננו המלך שלחני איך לאמר לקחת לו סחורה פלונית והיא היא הסחורה אשר נתן איו הנוצרי למוכרה ויען האיש ויאמר איו, ואיך? הלא זה כמה שנים בקשו רבים ולא מצאוה, השיבהו המשרת הלא זה דבר המלך איך ועליך לחפש אחריה בכל כחך, ויאמר איו עוד האיש לך אמור לאדוננו כי רחוק מאד להשיגה בקרב ימים:

אחרי זאת שב האיש ויעבור מול פני הנוצרי הנז' פעם ושתיים, וישארו הנוצרי האם לא מצאו לסחורתי קונים? אמצא אחר ימים רבים — ענהו האיש, ואם יש את נפשך למכור

איתם

לחרכה ומן כלאם לכלאם אכר חתא אלדי לם קדרו אכתר סאיר אהכמים ליפהמו האשקאערין יתכללמו בעצהם וחתא אהכם אכולל לם קדר לישד אכתר מעאהם מן כתררת גרק אלענין וסתאעגב כתיר.

חין שאף אכולל אמד' קוות ארב אמד' וקע להו גירא כבירא מן דאך וכרנ לבררה וטלב מן אלה ביה וקא' יא סייד ידניא אעטיני עקד כביר מתל מוהר' בסים ומוהריח טייב באש גקדר נקרא ונפהם מעאהם או לתעגל עלייא באמות לאין סתי אחסן לי מן חיאתי ללא גכון מתל יזאיד בינהם, ובעד רגע אכולל זדכל קראם ארבנים אמד', וקא' ארב מוהריח טייב זיעא ללכולל למאדה תטלב אלה ליחן עיך באעקל ואנתי לם תשקא ותעדב נפסך באש תפהם, אערף אדי אעקול כלהם כיה כיה וכל מן ישקא פי אתורה בגמיע גהדהו לאכר אן ילחקהא אכולל אמד' חין סמע האר אלכלאם רתעד כתיר וסתעגב יאסר עלא קוות אקדושה מתע ארב אדי וצל חתא ערף אסראר יאנסאן, ופי אחין צאר יכרט מן אטבעה ואטין אדי פי צבכאט ארב ויבוס פיהא וחפצהא ענדהו ליעללקהא עליה מתל אהגאב.

מעט

171

pouvait renvoyer impunément ce Rabbin les mains vides? Celui-ci, le voyant indécis et embarrassé, lui dit: "Pourquoi hésites-tu? Donne-moi vite l'argent que je t'ai demandé!" L'autre obéit et le lui donna.

Il s'en alla le coeur tourmenté et désespéré. Son désir de poursuivre sa réunion d'étude la nuit de Chavouot était tombé à l'eau! Et comment affronter maintenant sa femme? Alors qu'il était plongé dans son désarroi, un Chrétien vint à sa rencontre et lui demanda: "Etes-vous un tel le courtier?" "En effet, répondit-il, et je rends grâce à D. pour le bon nom que j'ai acquis dans mes relations d'affaires". "J'ai un service à vous demander, poursuivit le Chrétien. J'ai une marchandise que je n'arrive pas à vendre depuis plusieurs années et j'ai besoin de sa place pour entreposer une autre marchandise qui a une grande demande. Vous aurez une excellente commission de ma part". Il l'accompagna pour voir la marchandise en question.

Arrivé au dépôt, l'homme lui dit: "Qui va acheter une marchandise aussi ancienne?". Le Chrétien lui répondit: "Faites de votre mieux et vendez-la au prix que vous pourrez". Il en prit un échantillon pour le proposer. En chemin, un serviteur du roi vint à sa rencontre et s'adressa à lui: "Notre seigneur le roi m'a envoyé à vous afin de vous demander de lui procurer telle marchandise". Or c'était justement la marchandise que le Chrétien voulait lui confier. L'homme lui répondit: "Je ferai de

אותה אי בכנפי"ל זמן מה אקחנה מידך במחיר פלוני, ויטב הדבר בעיני הנוצרי וימכרנה ליו במחיר ההוא, ויכתוב ויחתום בכנפי"ל ויקח את הסחורה מידו וילך מאתו בשלום:

בעבור איזה שעות שב ליו שנית משרת המלך ויאמר ל האיש האם מצאת הסחורה אשר המלך דורש? ויענהו, תהלה לא מצאתי את הפץ המלך אדוננו וישא מהר את הסחורה ההיא בעגלה ויביאה אל בית המלך ותיטב מאד בעיניו וישא משאות מאת פניו ליו ויצו לשלוח ל בית האיש די מחסרו אשר יחסר לו מכל הוצאות החג ושמלות לטפיו, מלבד מחיר הסחורה אשר נתן ליו כאשר בקש בעדה כפלים מהמחיר אשר לקחה מאת הנוצרי ויודה לה על חסדו:

מה מאד גדלה אז שמחת האיש וילך לשוב לביתו לשלום, ויפגשהו שנית מורנו הרב מנהר"ת טייב הנ"ל ויאמר ליו, האם לא הרוחת כפלי כפלים מהכסף אשר נתת לי היום בבקר? כך עתה חוג הגוף ושרם לעליון נדריך, והאיש נבהל משמוע ויתפלא מאד איך ידע הרב מזה ויתבונן ברוב מעלתו כי חכם עדיף מנביא היה:

מנשה

(ט) מעשה פי הרב אמד

מעשה פי ארב אמד, ידי כאן ואחד יהודי עאדתהו פי כל שבת בעד סטר אליל ינממע עשרת חכמים לצארהו ויקראו לזוהר חתא ידי יצבא יצבאה וחין וצל יומהו באש ימות וצצא וחרץ פי ולדהו כתיר באש ישד בגמיע גהדהו פי האד למנהג לעזוז ואכדא צאר ארי בעד מות אוכוה צאר אולד שאדר פי דאך למצוה ולאגל דאך צאר עשיר כביר.

אחד מן אייאם יום למעשה פי אייאם אסתא צבנת סתא כתירא פי תונס וצארת גמיע אלכראד מוססכה מן אטבעה ואתין ותעדרא מורנו מוהרה טייב אמד פי וסט אטבעה באש ימשי ענד לעשיר אמד והוא בעדא פררש צארהו במצארב וגראבי עזאז לדמת לחכמים ארי מאשיין יגיו לצארהו פי לילת ישבת בעד סטר אליל מתר יעאדה ודכל ארב אמד ועפץ עלא לפראשאת אמד ותוססכו באטבעה וטלב מן לעשיר אמד באש יעטיה נפץ מחבוב, וחרן עטאה א עשיר מא טלב ואמר עלא צאנעהו ליברדל פראשאת אוכרין.

בעד נצף סאעה אוכרה רגע ארב זרכל לצאר

לעשיר

mon mieux pour obtenir ce que notre souverain désire".

Il s'en retourna au Chrétien et lui dit: "Si vous me laissez la marchandise à crédit, à tel prix, je vous la prends". Cet arrangement convint au Chrétien et il la lui vendit à ce prix là. Notre homme signa une reconnaissance de dette, prit la marchandise sur une charette et l'apporta au palais du roi. Le roi en fut extrêmement heureux et la lui paya au double du prix d'achat. En outre, pour récompenser ses services, le roi lui envoya toutes sortes de denrées alimentaires pour les besoins de la fête et des habits pour ses enfants.

Notre homme remercia D. de sa bonté. Sa joie s'accrut d'autant plus qu'en regagnant sa demeure il rencontra une deuxième fois notre maître Rabbi Hai Taieb qui lui dit: "N'as-tu pas gagné deux fois l'argent que tu m'as donné ce matin même? Va maintenant célébrer la fête et rends grâce à D. en t'acquittant de ton Néder en son honneur". A ces mots, l'homme fut émerveillé de sentir l'inspiration divine que cet éminent Rabbin possédait, car il est bien dit "qu'un sage dépasse un prophète".

ONZIEME HISTOIRE

Histoire également en rapport avec le Rav Hai Taieb. Une fois il tomba malade et ne put se rendre à la maison d'étude pendant trois semaines environ. Notre maître

מעשה בהרב הנז' (יא)

מעשה בהרב הנז' , כי פעם אחת חלה ולא בא לכהמ"ד כמו שלשה שבועות זי"אמר הרה"ג מוהר"י בסיס זוק"ל לתלמידיו הנה הרב מוהר"ח טייב היו חולה וצריך להוצאות מרובות כי על כן נקבצה נא איש איש מה שנדכו לבו ונשלחם לו ע"י ב' תלמידים נכבדים בדרך כבוד ויעשו כן ויקבצו מכלם חמשים גרוש וישלחו ביד ב' תלמידים :

המה באו לחצר הרב וימצאוהו מתהלך חוץ לבית כי החל להתרפאת ויאמרו איש א רעהו הנה הרב תהלה לא החל להתרפאת ובכן די כי נתן לו רק חמשה ועשרים גרוש ויעשו כן ויבואו הביתה וישאו בשלומם ואחר אמרו לו קח נא ברכה מאת עבדיך או החמשה ועשרים גרוש המובאות לכבודו ובס' יפרנס את עצמו עד (כי) שיבריא :

ויען הרב ויאמר איהם , האם היוצא הוצה מפסיד חמשה ועשרים גרוש ? לא קבצתם חמשים גרוש ורק למען כי ראיתם אותי חוץ לביתי חסרתם חמשה ועשרים גרוש ? ויתמהו האנשים מאד . ויפלו לפניו ארצה ויאמרו לו אמנם

אעשיר אמד' ועפץ עלא אלפראשאת ווססכהם זמלב ליזידלהו נפץ מחבוב אכר ועטאה אעשיר נפץ מחבוב אכר ולא קדר ליכלמהו עלא ארי זוססך אפראשאת מרתין , ווצא צאנעהו ליבדרל טריקא אוכרה פראשאת אוכרין , אצאנע ברדלהם ורגע דכר ארב טריקא תאלתא ווססכהם זמלב נפץ מחבוב גירהו .

אעשיר חין שאף האד אשיי כלהו לס קדר אכתר לירזן נפסהו וקאם בעיטא עלא ארב וקאלהו , עלאש האדא יא סיד ארבי דרחין תלת כטראת ואנתי תוססך אלפראשאת , ולמאדא לס טלבת פי אטריקה לאוולא באש נעטיך מחבוב ונפץ ולא יזמך לתתעב אכתר ? ועטאה נפץ מחבוב אכר כתר מא טלב , ולאכר ארב חין סמעהו חמק פי דאך רכא וגהו מנהו וכרגסן צארהו .

פי לילת אשבת חין טלע אעשיר פוק פרשהו באש ירקך כדאתהו עינהו וחלם ושאף פי מנאמהו ארי אוכרה ואקף עליה וינהי עליה כתיר ויקול להו האש האד אלעמלה ארדי עמלת וכיפאש יעטיך קלבך באש תחיר ארב בעיאטך דרחין תערף יא אבני אדי חכמו עליך פי בית דין של מערה ארי אידא לס תטלב אסמאח מנהו אקכל

le Rabbin Bessis dit à ses élèves: "Voici que le Rabbin notre maître Rabbi Hai Taieb est malade. Il a de nombreuses dépenses. Afin de l'aider à les couvrir, faisons une collecte et chacun contribuera selon ses moyens, puis nous lui remettrons de façon honorable la somme collectée". C'est ainsi qu'ils ramassèrent cinquante piastres, et deux disciples vinrent lui apporter l'argent.

Les disciples arrivèrent à la cour du Rabbin et le trouvèrent en train de se promener à l'extérieur de sa maison, car il était en voie de guérison. Ils se dirent entre eux: "Le Rabbin, grâce à D., est convalescent; aussi il suffit qu'on lui donne la moitié de la somme". Ils saluèrent le Rabbin, lui demandèrent de ses nouvelles et lui dirent ensuite: "Veuillez accepter de vos serviteurs ces vingt-cinq piastres que nous apportons en votre honneur".

Le Rabbin leur répondit: "Parce que quelqu'un sort de sa maison, il doit perdre vingt-cinq piastres! Vous avez bien ramassé cinquante piastres et seulement parce que vous m'avez vu dehors vous m'en enlevez vingt-cinq!"

Stupéfaits et confondus, les disciples se jetèrent à ses pieds, avouèrent leur faute et implorèrent son pardon. Le Rabbin ne leur en tint pas rigueur. Ils lui remirent le reste de l'argent et se retirèrent pleins d'une crainte révérentielle.

אמנם כן הוא, ועתה סלה נא לעוננו וימחור-
להם, ויתנו לו את החמשה ועשרים הנותרים
ויצאו מאתו לחיים ולשלום:

תושלבע

שבחי הצדיקים בארבי

אקבל לא תשרק א' שמם לאזם אן ימות חרן בי' .
אמנאם אמד' ראעדהו כתיר ובכרתת כופהו
אכביר סתפאק מן רקאדהו וגבד אמננאלא ושאף
אדי יקתהא סטר איל ועייט עלא צאנעהו באש
ינאדי א' חכמים מתל לעאדה ובאמכצץ וצאה
לינאדימעא גמלת א' חכמי מורנו מוהר'ח טייב ז'ל
וקצדהו כאן ליטלב מנהו א' סמאח קכל שרוק
א' שמש מתל מא' וצאח אובהו פי אמנאם .
תם קאם יצאנע ונאדא עלא אלת'ח כמא
וצאה ודכלו לצאר לעשיר, ושאף לעשיר אדי
לם גא מורנו ארב אמד' מעא גמלת א' חכמים
וחמק כתיר עלא יצאנע וקא' להו, פאין הוא
ארב אדי וציתך עליה כצוצי באש תבדא ביה
ותנאדיה? גאובהו, נעם סירי, קיימתהו הוא
קבל כל חר ומאזל לם גא, ואמר עליה לעשיר
פלחין באש ירנע ינאדי עליה טריקה תאניא
סוביתו, ומשא יצאנע מגרוב ונאדי לינאדיה
ותלאקה ביה מאשי פי א' תריק לצאר אלעשיר
וקא' להו יצאנע, למאדה סירי ע'טטל התא
דלחין פי א'
אוולאני? וערפי חמק ערייא כתיר לאין ענד
באהו אדי לם נאדית עליך, גאובהו ארב תקור
לערפך האש תמא אדי כאיף גמיע האד אכוף
מפול

מאזל וקת כביר באש תשרק א' שמם, ואצאנעלם
פהם האש מענת כלאם ארב וקא' לרב האש קא'
סירי ארבי לאין כלאמהו מגרוק כתיב ודרם
פהמת האש מענתהו, גאובהו ארב ערפך יערף
מענת האד אכלאם, וחכא יצאנע לערפהו כלאם
ארב וסתנרב כתיר מן דאך ותחקק ענדהו באנהו
ארב יערף סרארת א' אנסאן. מתל אנביא וטאח
בין שאקיה ורגבהו ליסאמח להו עלא מא
תכלדס מעאה פי יום אנמעה וסאמחהו ארב .

מעשה פי הרב למד' (י)

מעשה פי ארב אמד' אדי כאן ואחד יהודי
מסתאנס דאים פי כל עאם ליגממע עשרה תלמידי
חכמים באש יקראו פי צארהו לילת שבועות
אסדר חתא לצבאח ויעטי להם אגרהם ויעמר
להם סעודה כבירה, ופי אחד מן אסנין טאח ביה
אוקת ולם לחקת ידהו עלא דאך ותחייר כתיר
עלא אדי לם קדר באש יעמל עאדתהו
וקא'ת לו זוגתהו לם תתחייר פוק דאך תעלם אדי
מאזאת ענדי קטעה סאנה דהב תכון תרהנהא
ותעמל מתל עאדתנא ואלה ביה ענדהו כיר כתיר
באש יחן עלינא ונכרצוהא עלא קריב אמו .

תם כרא איהודי אמד' קטעת אדהב אמד'
ורהנהא ענד ואחד מן צאחבין א' מאל ועטאה
קצר פלוס מא טלב וכרנ מן ענדהו פרחאן ופי
תריקהו לאקאה ארב אמד' זיעא וטלבהו באש
יעטיה מא פי ידהו, וחאר איהודי כתיר ולם ערף
האש יגאובהו, לאין אידא יעטיה אפלוס אדי פי
ידהו כ'ף יעמל פי עאדתהו והאש יקול לגוזתהו
ואידא לם יעטיה כ'ף יציר באש ירץ פי ונהו
ויכלץ מן א' מועאקבה, ומן הו אדי רץ פי ונהו
ארב וכלץ עלא כיר?

חין שאפהו ארב אדי הוא מווקף ויכמס ענד
באהו האש יגאוב, רנע וקא' להו טריקה תאניה
מא לך תכמס? פיסע אעטיני מא טלבתיך, ועטא
להו איהודי אמד' סוביתו כל מא כאן פי ידהו
וצאר מחייר כתיר מן דאך וכתרו תכמימאתהו
ולם ערף כ'ף יציר .

איהודי מאזל פי תכמאמהו, ועארצהו ואחד
רומי מרכאנתי ונשדרהו הר א' א' א'
אסמסאר אפלאני? נעם, אנא אסמסאר אלדי
תנשר ערדיה ואלדי יל'ומך אנא האצר
לכרמתך .

תעמל מעאיה אמערוף — גאובהו אלרומי
אמד', תוצל מעאיה רלמכזן מתאעי נעטיך
בעץ אסלעא אדי דלחין קדאש לם גא מן יטלבהא
מפי

כבברו במא צאר, זכותו יכון מעאנא דאים
אמן.

מעשה פי ארב אמר.

מעשה פי ארב אמר, אדי תריקה ואחרת
מרץ ולם גא לבית אמרש מתל עארתהו ליקרא
מעא מוהר"י בסים זיע"א וסאיר לחכמים ודאם
פי מרצהו תלת גמעאת, וחץ שאף מוהר"י בסים
זצוק"ל אדי ארב אמר ט"א פי מרצהו ובגיר שק
אדי יזומהו מצרוף זאיד פי מדת לאייאם אלדי
הווא מרין תם ק"א לבעץ מן לתלמידים מתאעהו
באש יתכרמו וידפע כל חד מנהם נציב פלום
וירפעוהם להו מעא נאם צאחבין קדר ותלמידי
חכמים, וכדאך צאר וגמעו מע בעצהם כמסין
ריז ובעתוהם להו מעא זוג תלמידים משהורין
ומקדרין.

עגד וצול לתלמידים אמר לצאר ארב שאפו
ארב יתמששא קבאלת פס צארהו לאין ברא
יתעאפה מן מרצהו, וק"א ואחד לצאחבהו דלחין
נחמדו אלה ב"ה ארב ברא יתעאפה ונשאלה יתם
עליה רבנא באר עפו בהאדא נכמם אלדי לס
יתחק באש נעטיווהו גמיע יכמסין ריז אלדי
גממאענה ויכפי כיף נעטיווהו גיר סטרהם ברך
וואפק מעאה צאחבהו פי האר אראי.

תם דכלו לעגד ארב ונשדוהו עלא חואהו
ובער קאולהו אלמרגוב מן אלסייד אן
יקבל מן ידנא האדו לכמסה ועשרין ריז באש
יקיסיבהם נפסהו ויצרפהם בין מא יתם עליה
אלה ב"ה בלפרג אמן, גאובהם ארב וק"א להם
הל יציר אדי יכרג מן פס צארהו דרג ואחד יכסר
כמסא ועשרין ריז? הל לס גממעו מעא בעצכם
כמסין ריז ובעתוהם מעאכם ולמאדא תנקצו לי
אסטר מנהם לאגל אדי שפתוני כארג פס אצארך
וסתאעגבו כתיר לתלמידים אמר וטאחו קראם
שאקיה ורגבוהו כתיר באש יסאמח להם ועטאו
להו גמלת לכמסין ריז בשתמאם וסאמחהם ארב
וכרגו מן עגדהו באסלאם ואלכיר.

תם

מניוצייקת עלייא כתיר ונרצי לנבדרל פי מוצעהא
בעץ סלעא אוכרא אכארגה בהאדא תכון תעמל
לי ביעתהא ונעטיך אנרך כמא יריד כאטרך
ומשא מעאה ופרגנהו עלא אסלעא אמה וקאלהו
איהודי האשכון מאשי ישרי מנך האד אסלעא
אקדימה יאסר? גאובהו ארומי, תכון תביעהא
בסום אדי תוגד, ראני קאק מנהא כתיר, וכרא
מנהא איהודי שוייא ערץ ומשא.

מאזל ימשי, וישוף כדים אלצולטאן גאי
קבאלתהו, ווצל לכדים אמר עגדהו וקאלהו
סידנא אלצולטאן בעתני אילך באש תכון תשרי
להו אסלעא אפלאנייא והייא בראתהא אסלעא
אדי עטאה ארומי באש יביעהא גאובהו איהודי
פאין נרקא האד לאסם מתע האד אסלעא אדי
טלב סידנא? דלחין סנין מן אדי אנקטעת מן
אלבאד, גאובהו לכדים יזומך לתפרכם עליהא
בכל גהדך לאין האדא מטלב אלצולטאן עדיך
פקאלהו תקול לסידנא יוססע בלהו שוייא
ונשאלה נוגדהא עלא קריב.

בעד דאך רגאע איהודי אלסמסאר אלמד
ותעדדא קבאלת מכון ארומי אלמד, תם נשדוהו
ארומי, הל לס לקית ביעת אסלעא אדי עטיתך?
בעד אייאם ימכן נוגד שאריהא - גאובהו אסמסאר
ואידא כאן גרצך תביעהא לי בכנפיי עלא טיפמו
נשריהא מנך בסום כרא וכרא, ורצא אלרומי
ובאעהא להו בסום אדי ק"א עלא מיזל טויר ועטאה
פירמתהו פי כנפיי וכרא אסלעא מן עגדהו ומשא
לטריקהו

בעד וקת צגיר רגע לעגדהו כדים אלצולטאן
וק"א להו, אידא לקית אסלעא אדי וצצאך עליהא
סידנא אלצולטאן באש תשריהא להו? וגדתהא
בעון אלה ב"ה פי נאית אצואב - גאובהו אסמסאר
ופי לחין רפע אסלעא ווצצלהא לצאר, אלצולטאן
וחסנת אסלעא אמר עגד אלצולטאן ועטאה
ריגאו מליח עליהא וזאד בעת לצארהו גמיע מא
יזומהו מן מצארוף לעיד ולבסאת לצארהו
ועטאה חק אסלעא כמא טלב עליהא, דוביו
מרתין עלא אסום אדי שראהא מן עגד אלרומי
וכרגו מן עגד אלצולטאן בגמיע אפרח ואלכיר.

הווא מאשי פי טריקהו באש ירגע לצארהו
ולאקה מררא תאניה מורנו ארב אמר
וקאל להו, שפתשי אלדי רבחת אכתר
יאסר מן אלדי עטיתני פי אצבאח? דלחין
אמשי עייד עידך בגמיע אהנא ושר פי עאדתך
אעיוזה ולם תבטטלהא באלכל, איהודי אמר
סתגרב כתיר עלא כלאם ארב ולם ערף האשכון